

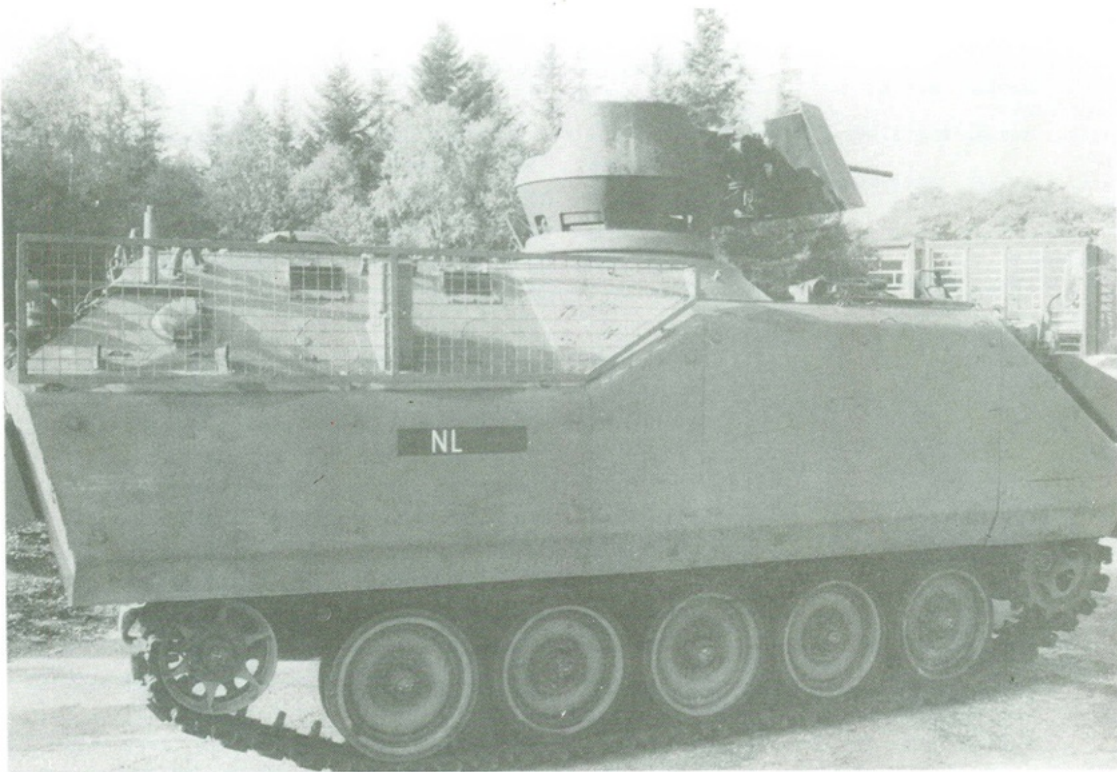
DE TANK

tweemaandelijks orgaan, TWENOT

DUTCH ARMOUR ASSOCIATION

postbus 357 - 8000 AJ ZWOLLE

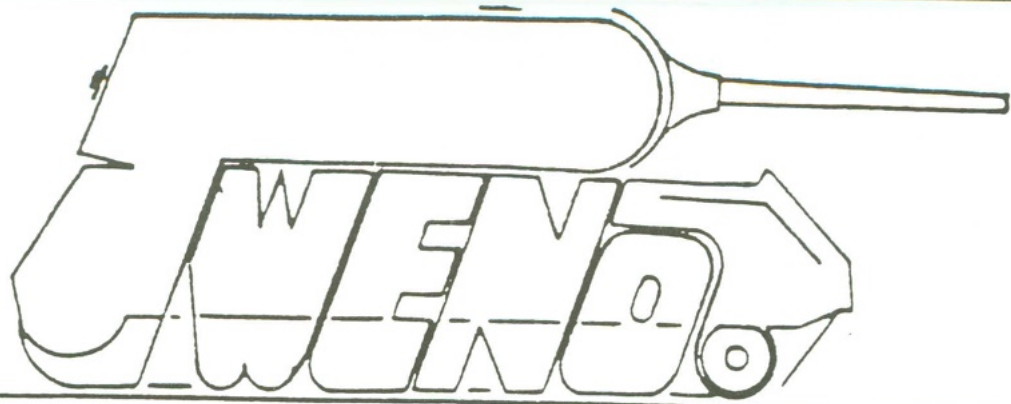
THE NETHERLANDS

YPR-765 in Bosnië-uitvoering. (foto: Voorl. Lu.Mo.Brig., via ARMEX)

NUMMER **107**

MAART 1994

DE TANK is een tweemaandelijke uitgave van TWENOT, de "Tweede Nederlandse Organisatie van Tankhobbyisten"

BESTUUR:

Voorzitter : John Janse
Vice-voorzitter : Joop v.d Weerden
Secretaris : Johan Groen
Penningmeester : Kees Blijleven
Externe contacten : Jan Frankema
Speciale activiteiten : Marc Tempels

REGIOCOÖRDINATOREN:

Noord-west Nederland:
Jan van Veen, Haarlem, [REDACTED]
Noord-oost Nederland:
Theo de Haan, Sneek, [REDACTED]
Midden Nederland :
Arne Poirot, Zwolle, [REDACTED]
Zuid-west Nederland :
vacant
Zuid-oost Nederland :
Gert Mons, Grave, [REDACTED]

REDACTIE:

Jan van Veen
[REDACTED]

SECRETARIAAT:

[REDACTED]
of
Postbus 357
8000 AJ ZWOLLE

LIDMAATSCHAP:

t/m 18 jr: f 20,-
> 18 jr: f 25,-
per kalenderjaar
Postbank 3026112
tnv. TWENOT, Heiloo

DE TANK is een tweemaandelijke uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden. In de rubriek Vraag en Aanbod kunnen leden niet-commerciële advertenties plaatsen. Copy voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van ieder oneven maand bij de redactie zijn.

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKELN EN/OF AFBEELDINGEN IS ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE REDACTIE NIET TOEGESTAAN.

VERENIGINGSNIEUWS

Op het moment dat dit stukje wordt geschreven (15 maart), is het nieuwe verenigingsjaar nog niet echt begonnen; de eerste bijeenkomst moet op 26 maart a.s. nog plaats vinden.

De vooruitzichten zijn wel goed. Het is vrijwel zeker dat de tweede bijeenkomst op 18 juni in Deventer zal plaats vinden. De leden in en rond Deventer hebben enthousiast gereageerd en zijn van plan er iets moois van te maken. Het modelbouwthema voor die dag is **RUSSISCHE TANKS en VOERTUIGEN**; een thema dat o.i. veel mogelijkheden biedt.

De "master class" zal worden verzorgd door Frits Weisfelt. Hij heeft een behoorlijke faam opgebouwd op het gebied van scratch-build (zelfbouw) en conversie (ombouw) van artilleriemodellen en hij gaat ons daar het een en ander over vertellen en laten zien.

Vooafgaand aan 18 juni vindt op 4 juni a.s. de Militaire "Truckersdag", ofwel de Internationale Behendigheidswedstrijden voor Militaire Chauffeurs plaats. De locatie is gewijzigd. Het gebeurt niet langer in het Kamp van Zeist in Soesterberg, maar in het Pantser Infanterie Rij OpleidingsCentrum (PIROC) in Veldhoven (bij Eindhoven). Veel deelnemers en bezoekers zullen het bezoeken aan het Militaire Luchtvaart Museum missen, maar het grote scala aan voertuigen van het PIROC zal ongetwijfeld veel compenseren.

TWENOT is er uiteraard present met een stand waarin we onze hobby aan het publiek presenteren. We doen dus weer een beroep op onze leden om aanwezig te zijn, te helpen de stand te bemannen en met modellen te vullen. De coördinatie is in handen van Marc Tempels. Wil je hem even bellen ([REDACTED]) zodat hij weet dat hij op je assistentie kan rekenen?

Het belooft een goed verenigingsjaar te worden!

****EXCURSIE NAAR HET OCC EN HET OCI OP 22 APRIL A.S.****

Op vrijdag 22 april a.s. wordt de jaarlijkse excursie naar een van de onderdelen van de Koninklijke Landmacht gehouden. Ditmaal zal een bezoek worden gebracht aan het Opleidingscentrum Cavalerie (OCC) te Amersfoort en het Opleidingscentrum Infanterie (OCI) in Harderwijk.

De dag begint om 9.00 uur in het gebouw van de Historische Verzameling Cavalerie. Aansluitend kunnen historische pantservoertuigen worden bekeken, opgemeten en gefotografeerd. Ook loodsen die normaal niet toegankelijk zijn, zullen voor ons worden geopend. Vrijwel alle pantservoertuigen die bij de Cavalerie in gebruik zijn geweest, zullen te zien zijn.

Bijzonder aan deze excursie is dat speciale aandacht zal worden besteed aan de recente technische en elektronische ontwikkelingen op het gebied van pantservoertuigen. Een gedeelte van de bezoekers zal een bezoek kunnen brengen aan de (computer) rijnsimulator van de Leopard 2 en de schietsimulator. Verder zullen de "bemanningssimulator" en de "toren op bok" (beperkt) te bezichtigen zijn.

Na een lunch in de manschappeneetzaal zal 's middags een bezoek worden gebracht aan het OCI te Harderwijk. Hier zal Roel van Essen met beeld en geluid uitleg geven over historische en moderne ontwikkelingen op het gebied van pantser en pantserbestrijding. Hierbij zal hij een instructie op de YPR-PRAT geven.

De dag begint, zoals gezegd, om 9.00 uur in het gebouw van de Historische Verzameling Cavalerie op de Bernhardkazerne in Amersfoort en zal rond 16.30 uur eindigen in Harderwijk. Behalve enkele guldens voor de lunch zijn er geen kosten aan verbonden.

De Bernhardkazerne is eenvoudig te bereiken met het openbaar vervoer. Mensen die met de trein komen zullen met anderen mee kunnen rijden naar Harderwijk. Autoreizigers kunnen de Bernhardkazerne vinden ten zuiden van de spoorlijn Amersfoort-Utrecht, tegen de rand van de stad.

Belangstellenden moeten zich vooraf aanmelden bij:

Arne Poirot, tel.

AGENDA

- 22 april : excursie OCC en OCI
- 23 april : regio-middag Noord-west Nederland, Nieuwe Niedorp
- 23 april : regio-middag Zuid-oost Nederland, Grave
- 14 mei : publieksdag Keep them Rolling en Regio Noord-oost Nederland
- 28 mei : "Northern Special", Korwerderzand, Sneek
- 4 juni : Militaire "Truckersdag" (IBMC), PIROC, Veldhoven
- 4 juni : Open Huis KL, OCTD, Kromhoutkazerne, Utrecht
- 18 juni : ledenvergadering, mogelijk in Deventer
- 24 september : ledenvergadering, Rotterdam
- 29 oktober : Vriendschapstreffen met IMM in Mook.

In "FLEX", de maandelijkse uitgave van het Projectbureau Herstructurering KL stond een bericht over het **"open huis"** dat de KL dit jaar voor het eerst wil organiseren als vervanger voor de "Open Dag" zoals die vroeger bestond.

De primeur van dit nieuwe gebeuren gaat op 4 juni a.s. naar het Opleidingscentrum Technische Dienst (OCTD), in de Kromhoutkazerne te Utrecht. De aanleiding om het eerste open huis hier te houden is het vijftig jarig bestaan van het Regiment Technische Troepen. Het is de eerste van een aantal open huizen die voor 1994 ge-

pland staan. Zo zal bijvoorbeeld een open huis worden gehouden in Ermelo in het kader van "50 jaar Stoottroepen" en één in combinatie met een feestweek van het Genie Opleidingscentrum in Vught. Ook wordt er een open huis gehouden bij 13 Mechbrig in Oirschot, tijdens schietoefeningen in de Lauwersmeer en één in het kader van de viering en dropping parachutisten in verband met 50 jaar Market Garden. Ook het Artillerie Opleidingscentrum en 101 Genie Gevechtsgroep zijn van plan hun poorten te openen. Er wordt bekeken of het mogelijk is, nog dit jaar een open huis te organiseren bij 11 Luchtmobiele Brigade.

Wij houden u zo goed mogelijk op de hoogte.

VRAAG & AANBOD

Ralph L. Martin, [REDACTED], U.S.A. bouwt tanks, vrachtwagens en artillerie (getrokken, gemechaniseerd en luchtafweer). Hij wil graag in contact komen met mede-Twenotters om informatie uit te wisselen (tekeningen, foto's, handboeken, etc.). Op dit moment staat de 2½ ton kipper op GMC chassis erg in zijn belangstelling. Kan iemand hem helpen? Hij is op zijn beurt ook bereid om U aan informatie te helpen. Neem dus gerust contact met hem op!

Thomas Schmidt, [REDACTED] Duitsland heeft ongeveer 10.000 foto's in kleur en zwart-wit van NAVO-voertuigen tijdens oefeningen. U kunt ze bij hem kopen, de kosten bedragen DM 1,20 + porto per stuk. Formaat 9 x 13.

Ton van Sligter, [REDACTED] zoekt allerhande informatie over Duitse voertuigen die tijdens de Slag om Arnhem zijn gebruikt. Hij is vooral geïnteresseerd in de voertuigen van de 9e en 10e SS pantserdivisies "Hohenstaufen" en "Fundsberg". Kosten worden vergoed.

Alfred van Netburg, [REDACTED] heeft zoveel vragen over de SdKfz.251 en de SdKfz.250 serie, dat dat nauwelijks in één rubriek Vraag & Aanbod kan:

- . wie heeft of weet foto's van de SdKfz. 12-13-14-15
- . wie weet in dit verband welke apparatuur de Duitse artillerie gebruikte voor flitswaarneming, geluidswaarneming, geluidsopname
- . wie heeft of weet foto's van de SdKfz.251/19 (telefoon schakelbord)
- . wie weet in dit verband iets van Duitse telefoonschakelborden
- . wie heeft of weet foto's van de SdKfz.251/23 Hängelafette (de bekende compositiefoto uit Flakpanzer van Spielberger heb ik al)
- . wie heeft of weet foto's van de SdKfz.251/(24) met de R35(f) toren
- . bestond de SdKfz.251 "vrachwagen"versie zoals die in ModellFan 7/81 stond
- . hoe zat de vliegtuigkoepel van de Mg 151/20 in de SdKfz.251/D van de divisie Grossdeutschland bevestigd
- . heeft de PaK38 (5 cm) ook op/in de SdKfz.251 gestaan
- . is de SdKfz.250/4 in productie geweest, zo ja, in welke versie, de 250/4 FlaK of de 250/4 beobachtung
- . wie heeft of weet een foto van de SdKfz.253 met verhoogd dak en wie weet waar de banken zaten
- . ik ken de veldconversies met de 25 mm Hotchkiss PaK(f) en de SdKfz.250 mit 5 cm PaK38 (verlengd). Wie kent er nog meer

Alle kosten worden vergoed. Belt u alstublieft eerst even op als u denkt dat u informatie hebt of wilt. Graag na 18.00 uur. Bij voorbaat dank!

Jaap de Zee, [REDACTED] zoekt een Renault R35 en Hotchkiss H39 (schaal 1:35) van Heller.

Michel Boer, [redacted] heeft enkele modellen te koop: Italeri BMP-1 en Katjoesja; Tamiya T-62; Dragon T-8-; Vac-form ADGZ, GAZ-60 half track, GAZ 61-415 pick-up.

André Buys, [redacted] vraagt wie hem kan helpen aan het september 1989 nummer van Military Modelling. Het gaat hem om de foto's en beschrijving van de Mercedes-Benz type G4/W31. Dit is de gepantserde Mercedes met de dubbele achterwielen. Copieën uit voornoemd blad (en dan liefst in kleur) zijn ook welkom. De kosten worden uiteraard vergoed. Tevens voor liefhebbers een adres waar diverse originele handboeken van verschillende tanks tegen billijke prijzen te koop zijn: "Army Dumphandel", Evert Noolstraat 16 B, 4161 CW HEUKELUM (dichtbij Leerdam). Telefoon 03451-11429. Privé: Th. J. van Gelder, tel/fax 01830-26337

Wim Vink, [redacted] vraagt wie er nog oude modelbouwfolders heeft uit de jaren 50 en 60 van de merken REVELL, ADAMS, FROG, AURORA, RENWALL en LINDBERG. Hij zou graag copieën willen hebben van deze folders. Kosten worden uiteraard vergoed.

Tentoonstelling "DE KLEINE BEVRIJDING". Van D-Day tot Market-Garden in modellen, Groesbeek, 6 juni t/m 22 september 1994.

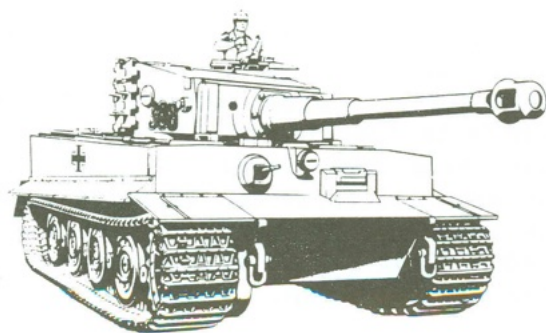
Samen met Regio Zuid van de IPMS organiseert TWENOT in het Cultureel Centrum "De Mallemolen" van 6 juni tot en met 22 september een modelbouw tentoonstelling. De aanleiding hiervoor is de vijftigjarige herdenking van D-Day en de daarop volgende operaties, inclusief Market-Garden. De organisatie roept leden van beide verenigingen op hun modellen betreffende dit thema ter beschikking te stellen voor de duur van de tentoonstelling.

Voor vitrines en verzekering wordt gezorgd. De ervaringen met de eerdere tentoonstellingen in Groesbeek hebben ons geleerd dat het beter is te zorgen voor vitrines die ook aan de bovenkant gesloten zijn. De deelnemende modelbouwers kunnen er dan ook op rekenen dat dit zal gebeuren.

Er is in totaal ongeveer 20 meter tafel beschikbaar, dus kijk a.u.b. niet op een model of twee! Om de beschrijving in twee talen rond te krijgen, is het nodig de modellen aan te melden vóór 15 mei a.s. Aanmelden a.u.b. bij Mario Wens, [redacted]

VOOR AL UW MILITAIRE BOUWDOZEN

RUIME KOLLEKTIE VAN -TAMIYA- ITALERI-FRANCOIS VERLINDEN

Plein 1960 Amstelveen
Galerij 68b - 1181 ZP Amstelveen
Telefoon 020-456571
Geopend van maandag-middag t/m zaterdag
donderdag-avond = koopavond

REGIONIEUWS

REGIO NOORD-OOST NEDERLAND

Zaterdag 14 mei a.s. houdt Keep them Rolling onder de naam "Operation Mermaid" in Hoogezand een z.g. publieksdag. De organisatie hiervan verzocht regio Noord-oost Nederland met een TWENOT-stand aanwezig te willen zijn en daar hoefden we natuurlijk geen twee maal over na te denken. De lokatie is aan een stuk strand van het Zuidlaardermeer en een demonstratie met enkele DUKW's is niet uitgesloten.

Als u hierbij aanwezig wilt zijn, liefst met enkele modellen en/of diorama's, dan kunt u zich opgeven bij mij () of bij de heer J. Langeloo ().

Theo de Haan

REGIO NOORD-WEST NEDERLAND

Zaterdagmiddag 23 april a.s.: regiomiddag bij J. (Hans) van Rijn, Schulpweg 6 in Nieuwe Niedorp.

De routebeschrijving naar Mieuwe Niedorp stond in de vorige TANK. Belt u even, zodat we weten op hoeveel mensen we moeten rekenen ().

Jan van Veen.

Beide noordelijke regio's (NO + NW) organiseren samen op zaterdag 28 mei a.s. een

"Northern Special".

We verzamelen ons tussen 9.30 en 10.00 uur op de parkeerplaats bij het Kazematten Museum Kornwerderzand. Om 10.00 worden we in het museum verwacht, waar we eerst koffie drinken en dan tot ongeveer 13.00 uur onder deskundige leiding het museum bekijken.

Daarna gaan we naar Sneek, waar we in de school van Jan Frankema de dag voortzetten met modellen, boeken, video's, foto's en alle andere zaken die in onze hobby aan de orde komen.

Aanmelden is wel gewenst, dus als u aan dit bezoekt wilt deelnemen, bel dan zo spoedig mogelijk (). De toegang tot het museum kost f 3,=, verder zijn er geen kosten aan verbonden.

De Haan & Van Veen

REGIO ZUID-OOST NEDERLAND

Op zaterdag 23 april kunnen alle zuiderlingen weer terecht bij Gert Mons te Grave voor de eerste regiobijeenkomst van dit jaar. Vanaf 13.45 uur is iedereen welkom!

Indien je met de auto komt, volg je in Grave de borden "Velp". Dan de eerste straat links (Traverse) en daarna de tweede links. Na ca. 200 meter: ().

Als je met de bus komt, kan ik je met de auto van het busstation komen halen. Denk nog even aan het thema voor deze middag: "technische vooruitgang of tendensen in de ontwikkeling van het pantserwapen". Dit ruime thema geeft iedereen die meer dan twee modellen heeft gebouwd, de mogelijkheid in zijn collectie een bepaalde samenhang te laten zien. Het maakt niet uit van welk land, type voertuig of periode.

Als je van plan bent te komen, bel dan even: (). Als je wilt carpoolen met een Twenotter uit je omgeving, wil ik daar graag in bemiddelen.

Tot de 23e!

Gert Mons.

2,8 cm schwere Panzerbüchse 41 auf le.SpW (SdKfz.250/11)

door Alfred van Netburg

In schaal 1:35 is de s.PzB.41 al een lastig scratch-object, ik daag echter de 1:72 en 1:76 bouwers uit om dit project een aan te pakken. Pak dus uw pincetten en vergrootglazen er maar vast bij!! 2,8 cm is in 1:72 0,388... mm (bent u er nog?). Globale afmeting van het dubbele pantserschildje: 10,7 x 7 mm (u durft nog steeds?); afmeting van het dubbele schuttersschildje: 4 x 4,2 mm (niet flauw gevallen?)

Enkele bouwtips:

- de kanonloop is taps: boven een kaars een stukje sprue (gietraam) langzaam uitrekken, lengte 11,5 mm;
- de achterkant van de loop is van de 3,7 cm PaK van Esci, inclusief het sluitstuk. Lengte 12,6 mm;
- het sluitstuk vierkant 2 mm maken;
- affuit van de 3,7 PaK ook gebruiken. Het voorkantje maakt een hoek van 65° Dit is precies goed voor de PzB.;
- onder het sluitstuk een stukje "glijslede" toevoegen van b.v. de Wespe van Matchbox;
- mondingsrem van de Puma SdKfz.234/2 van Matchbox. De voorste helft afsnijden, gaatje er in boren van 0,4 mm;
- het Fallschirmjäger onderstel van de PzB is in elkaar te prutsen van ijzerdraad (boterhamzakjesdraad) en twee kleine vliegtuigwielletjes, \varnothing 4,5 mm;

Het voorschild is dubbel uitgevoerd. Maak het plaatje twee maal van zo dun mogelijk plastic. Braam de randjes goed af en plak ze op elkaar. Dit geeft een realistisch effect. Doe het zelfde voor het schuttersschildje.

Op het voorschild zitten vier handgrepen en vijf klinknagels met een punt. In 1:72 is dit zo klein dat u ze ook punt weglaten. De handgreep van het kanon zit links naast het sluitstuk en steekt ten opzichte van het sluitstuk \pm 5 mm naar achteren uit. U kunt het maken van een mitrailleurhandgreep van b.v. een .50 of een Roco mitrailleurkje.

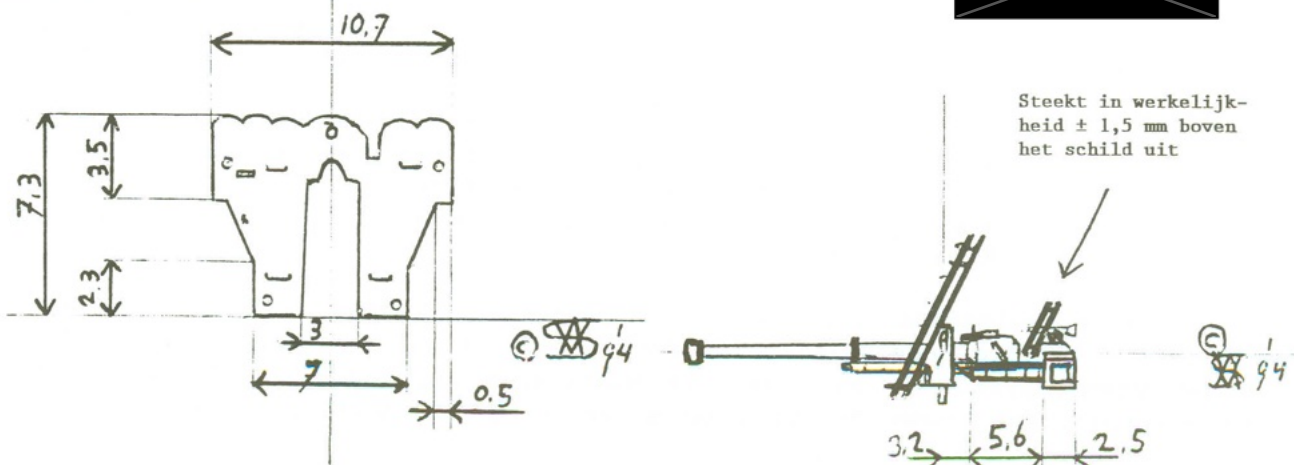
Het affuitje werd niet altijd meegevoerd op de halftrack, u kunt het dus ook weglaten. Bij het installeren van het kanon moet de loop tot ongeveer halverwege de motorluiken komen. De tekeningen geven slechts globaal de vorm weer. Bekijk verder zoveel mogelijk foto's. Succes!!

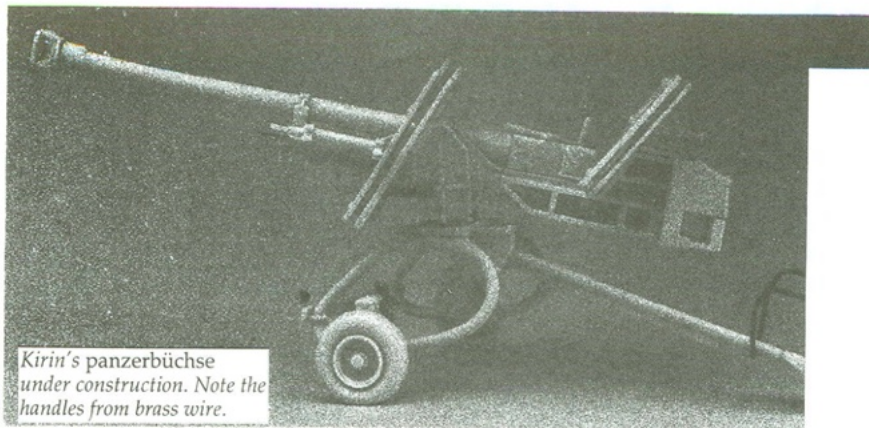
Literatuur: Waffen revue nr. 58; Airfix Magazine december 1971 en januari 1972; Panzer Jäger band II (Schiffer); Half tracks in Action, Squadron Signal Armour nr. 1 (Feist); informatie via Frits Weisfelt (bedankt!!)

Alfred van Netburg

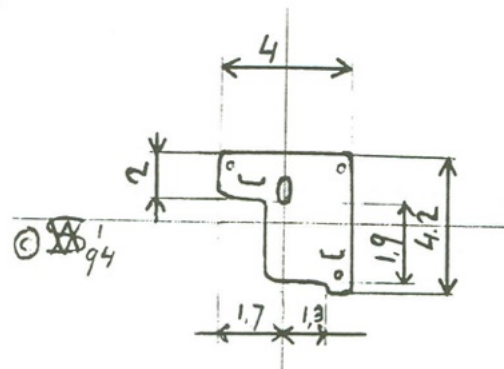
TEKENINGEN NIET OP SCHAAL,

MATEN IN MM. VOOR 1:72

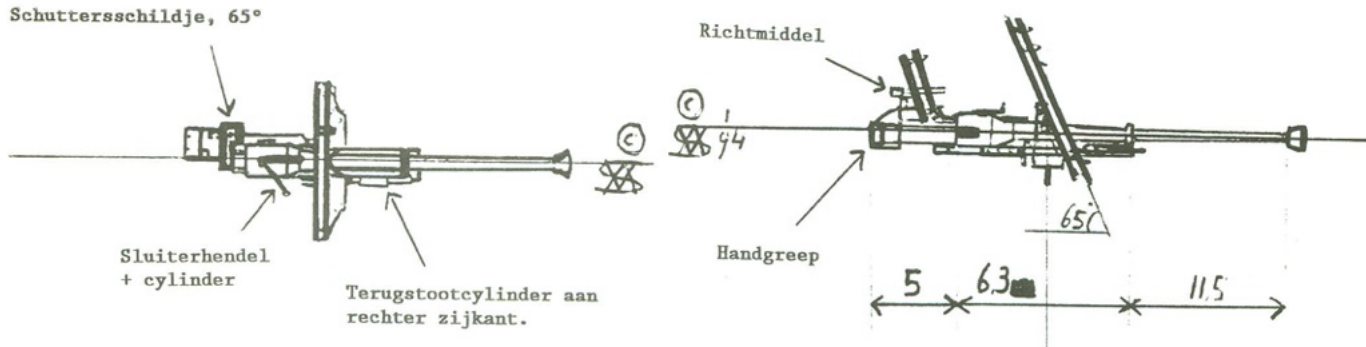

Kirin's panzerbüchse
under construction. Note the
handles from brass wire.

Schuttersschildje, 65°

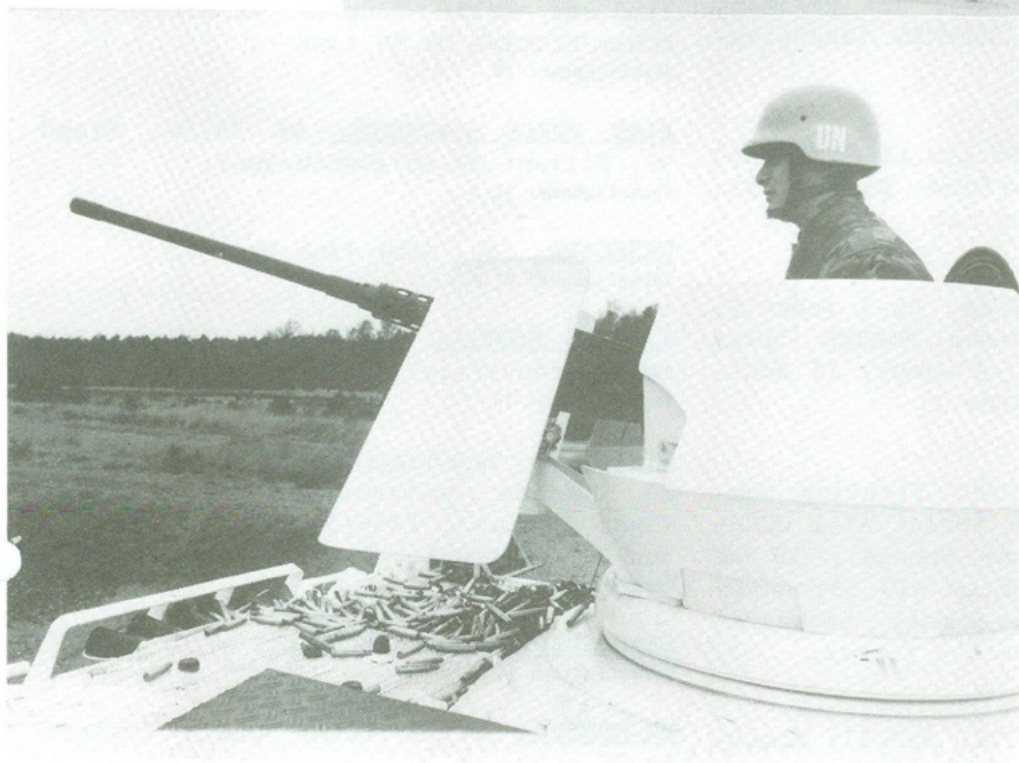
De YPR-765 in Bosnië-uitvoering

Het AFV model van de YPR-765 moet nog uitkomen, maar de eerste ombouwmogelijkheden dienen zich al aan. De Koninklijke Landmacht stuurde niet de standaard YPR PRI naar Bosnië, maar een waarvan de toren met het 25 mm kanon werd vervangen door een pantsertorentje met een .50 machinegeweer.

In het maart nummer van ARMEX staat hierover een artikel van de heer A.H.H. Geer-aets, met als titel "De taxi van Ter Beek". Hierin wordt ingegaan op de kwaliteiten van beide vormen van bewapening en op de noodzaak van de .50 i.p.v. het 25 mm kanon: opleidingsproblemen. De conclusie van dit interessante artikel is dat de YPR door deze ingreep als "gevechtsvoertuig" behoorlijk heeft moeten inleveren.

Wij zijn uiteraard ook benieuwd naar de mogelijkheden om de Bosnië-YPR te bouwen. Uit de foto's blijkt dat het torentje sterk lijkt op het torentje dat ook werd gebruikt op de M113 ACAV en daarvan bestaat een Tamiya model. Verder is de YPR aan de zijkanten voorzien van rekken en zo op het oog zijn die niet al te moeilijk na te bouwen.

De foto op de voorpagina kregen we van de redactie van ARMEX, hij is afkomstig van de Voorlichting 11e Lumblbrig. Beide foto's bij dit artikel kregen we via de redactie Defensiekrant. Ze zijn van het Ministerie van Defensie, de fotograaf is Hennie Keenis. Wij vinden het fijn dat we ze in DE TANK mochten opnemen.

NIEUWS in 1:35

door CAREL RUITER

De uitgifte programma's van de meeste fabrikanten zijn inmiddels bekend en waarschijnlijk zal iedereen het er mee eens zijn: het gaat weer de goede kant op. Er staan interessante en lang verwachte modellen op het programma, waarmee een ieder aan zijn trekken kan komen. In deze rubriek slaan we vanwege het ruimteprobleem de bekende

merken zoals Italeri en Dragon over en beperken we ons tot de wat minder bekende. Het zijn er vele!

AFV-Club: T-107 workable tracks (M60 en M88A1); M49A2C Fuel tank for M35A2 Cargo truck; M88A1 Recovery vehicle; TPZ-1 FUCHS; AIFV YPR-765; M742 LANCE raketwerper; Mijnenwerper SCORPION; M-939A2 Truck; M-977 Truck; M4A4 SHERMAN "Firefly"; M40 155 mm SHERMAN SP; M59 155 mm kanon; LVT(P)-5;

Verkrijgbaar: 1

AEF DESIGNS: MERKAVA III; Panther G hull; Late Panther G, engine starter, IR lights; Pz.I/sIG gun conversie; FlaPz 38(t) Ausf.M (SdKfz.140); T55 accurate hull; ASU-85 conversie; SOLTAM L33 conversie; Early Tiger I bogie; Early Tiger I cpl conv.; Accurate detailed SMT-turret; IDF CENTURION MBT 1982; M60A2 Turret conv.; M26 PERSHING (Italeri M47 conv.; SCAMMEL tankoplegger

Verkrijgbaar: 3, 8

ACCURATE ARMOUR: Sd.Kfz.123 "LUCHS" reworked; Turret platform; Display base; T-54; AEC armoured car

Verkrijgbaar: 1, 2, 3, 7

AZIMUTH: 4,7 cm PaK op Pz I (conv.); Renault R-40; Sherman M4A3E8 "Easy Eight" (T66 tracks); Flampz. II SdKfz.122; KV-1S toren (conv.);

Verkrijgbaar: 1, 2

COMMANDERS SERIES: BISON fighting compartment; VAB 4x4 UN; Soviet AT-1 CCCP-7TP assault gun (conv Sponja); 15 cm sIG op Pz.Kpfw.IB; 15 cm sIG 33; Canadian GRIZZLY M4A1; Hummel backdate; Hummel update; M3 rivetted turret;

Verkrijgbaar: 3, 8

AER (Rusland): T18; T38; ASU-57; Komso-molets Schlepper

Verkrijgbaar: 1, 2

BRASS CANNON BARRELS: M5 barrel (converts M2-105 tot 3" gun); Mk.IV "male" (twee lopen); M18 Hellcat; SdKfz.251/9; Pz.III N; Pz.IV D; M3 "LEE" long barrel; Canadian RAM Mk.II 6 pdr; Pz.38-(t); HUMMEL; Jagdpanther; MAUS 128/75; Carro Armato M13/40; S-35 SOMUA.

Verkrijgbaar: 8

CROMWELL MODELS: 8,8 cm FlaK auf Sonderfahrgestell; Pz.I F (VK 1801); Marmon-Herrington Armd.car; SdKfz.247;

Ook gaat Cromwell, evenals Accurate

Armour, een serie Centurions maken.

Verkrijgbaar: 1, 3 5

DES: Bergingstank M31 op basis M3 GRANT resp. M3 LEE; AMX30 met mijnenroller; 18 tons FAMO met bergingsanker; chevron rupsbanden voor M3 en M4; Chenillette Schlepper; SdKfz.251/22; kanon 75 mm Model 1897 (reworked).

Verkrijgbaar: 1, 2

DML: British SAS; modern machineguns

Verkrijgbaar: 1

SVIRIN: SU-76I (op Pz.III); Russ. T-38 tank

Verkrijgbaar: 1, 2

ESCADRILLE: Putilov-Garford Russian Armd.car 1915; Tadpole extension for Emhar British Mk.IV tank

Verkrijgbaar: 10

FIRE FORCE PRODUCTS: G6 RHINO; Eland 90; Olifant Mk.1b (Centurion).

Verkrijgbaar: 1, 8

HASEGAWA: Jap. Army Tank type 95

Verkrijgbaar: 2, 8

I-CORPS MODELS: SOLTAM L33 Israeli 155 mm SP (conversie).

Verkrijgbaar: 11

KIRIN: M4 Sandbagged hull conv.; AAP7-A2 Outside up-armoured conv.; Early Tiger I conv.; PT34/54 Mineroller; 2,5 ton US Gun truck.

Verkrijgbaar: 1

LEAD SLED: Humber Scout Car Mk.I (1:24)

Verkrijgbaar: 1, 2, 3

MB-MODELS: Pz.IV 70(A) conv. Italeri Pz.IV

Verkrijgbaar: 1, 2

MR: 2,8 cm SpzB 41; 10,5 cm German RR LG40/2

Verkrijgbaar: 12

PANZER CONCEPTS: 9 pcs box kit; concrete appl. armour for M4A3; 3 pc welded appl. armour for M4A3; 2 pc wood appl. armour for M4A3; 3 pcs bolted early transmissioncover for M4; uparmoured cast transmission for early M4; early cast transmission for early M4; M4 early 105 mm how. with hull and turret; M4A3 105 mm turret; M4A1 early hull;

M4A2 late 47° hull; M4 composite hull; M4 early 75 mm turret met ladersluik; M4 early 75 mm turret; M4 early 75 mm turret zonder ladersluik met appl. armour; M4 T23 76 mm turret met ovaal ladersluik; M4 T23 76 mm turret met early split rim ladersluik; Sherman interior wet stowage; M26 Tank transporter ("Dragon Wagon").
Verkrijgbaar: 1, 3, 9

RESICAST: Leopard bergingstank; Sherman BARV; Sherman ARV Mk.I
Aangekondigd is een serie CHURCHILL tanks, w.o. de AVRE en andere "funnies"
Verkrijgbaar: 1

SCRATCH YARD, New Connection Models:
"Kätzchen" APC; Pz.Aufkl.wagen 638/12; Leopard 2 "kampfwertgesteigert";
Verkrijgbaar: 1, 9

De nummers verwijzen naar de volgende leveranciers:

- 1 **MODELBOUW DE LANCIER ROB DE JONG**, Herenstraat 74, 2802 KJ Gouda
betaling d.m.v. post- of bankgiro
- 2 **WALTER KAUF MODELVERSAND**, Bergstrasse 12, D-55442 Warmstroth, Duitsland
betaling d.m.v. eurocheque in DM
- 3 **BRIAN SHERRIF Ltd.**, 35 Cowgate, Dundee DD1 2LW, Schotland, U.K.
betaling d.m.v. creditcard
- 4 **HISTOREX AGENTS**, 3 Castle Street, Dover CT16 1QJ, U.K.
betaling d.m.v. creditcard
- 5 **CROMWELL MODELS**, Dept. MM Progress House, 39 Kirkpatrickstr., Glasgow G40 3RL,
Schotland, U.K., betaling d.m.v. creditcard
- 6 **SCIENTIFIC MODELS**, Unit 3, Point Pleasant Industrial Estate, Walls End, New
Castle upon Tyne NE28 6AH, U.K. betaling d.m.v. creditcard
- 7 **ACCURATE ARMOUR**, Unit 16, Ardgowan Street, Industrial Estate, Port Glasgow
PA14 5DG, Schotland, U.K. betaling d.m.v. creditcard
- 8 **A.P.C. Hobbies**, P.O.Box 122, Earlysville, VA 22936, U.S.A.
betaling d.m.v. creditcard
- 9 **SCRATCH YARD**, Dorfgütingen 40, 9155 FEUCHTWANGEN, Duitsland. tel. 09852-4329,
fax 3594,
- 10 **ESCADRILLE MODEL CO.**, P.O.Box 70, Lafayette, OR97127, U.S.A.
betaling d.m.v. creditcard
- 11 **I-CORPS**, Les Walczak, 3317 W. Bottsford Abenue, GREENFIELD, WI53221, U.S.A.
betaling d.m.v. international money order
- 12 **UNITED FUN HOBBYMODELLBAU**, Zehnthof 2, 31785 HAMELN, Duitsland, tel.05151-
26467, fax 05151-45415, betaling d.m.v. ??

TIJDSCHRIFTEN

De **DEFENSIEKRANT** is een wekelijkse publicatie van de Directie Voorlichting van het Ministerie van Defensie. De krant bestrijkt de gehele krijgsmacht en geeft daarover iedere week in acht pagina's nieuws en actualiteiten.

De variatie in onderwerpen is groot. Om er enkele te noemen: de ondertekening van het contract inzake het nieuwe glasvezelkabelnet; het op 10 maart j.l. verschenen stafwerk over de KL: "Met de blik naar het oosten"; de toepassing van "Micro Electro Mechanical Systems"; de verbetering van de gevechtswaarde van de Leopard 2; de nieuwe SAR helicopters op Leeuwarden; het nieuwe Diemaco geweer; de samenwerking van de Kon. Marine met de Poolse marine.

De krant geeft feitelijke verslaggeving. Betreffende de YPR's die naar Bosnië zijn gegaan, wordt vermeld dat ze zijn bewapend met een .50 machinegeweer. Het wordt in het midden gelaten of dit niet beter een 25 mm kanon had kunnen zijn.

De krant is niet duur. Een jaarabonnement kost f 25,= (buitenland f 30,=). Particuliere abonnees kunne zich opgeven bij: Abonnementenadministratie Defensiekrant, Van Wageningh Uitgevers, telefoon 085-231123, waarna een acceptgiro wordt toegezonden. O.i. krijg je beslist waar voor je geld!

CRUISERTANK Mk.I en MkI CS (A9)

In mei 1934, nadat het A6 Medium Tank project vanwege de hoge kosten was gestopt, vroeg de Director of Mechanisation aan Sir John Carden van Vickers-Armstrongs een kleinere en goedkopere tank te ontwikkelen. Er moesten twee versies worden ontwikkeld, cavalerie en infanterie, aan te duiden als A9 en A10.

Beide versies moesten dezelfde motor, transmissie en loopwerk krijgen, de pantsering van de A9 moest 14 mm dik zijn, die van de A10 25 mm. Voor het overige kreeg Carden de vrije hand.

Het proefmodel, de A9E1, was in april 1936 gereed. De motor had de nodige problemen opgeleverd. De gewenste 7,67 liter Rolls-Royce Phantom motor bleek niet sterk genoeg te zijn en de regering weigerde geld beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van een nieuwe tankmotor. Uiteindelijk koos men voor de 9,64 liter Type A179 AEC autobusmotor.

De tank kwam bij de beproevingen heel behoorlijk uit de bus, alleen het loopwerk moest ingrijpend worden aangepast. Door het overlijden van Sir John Carden liep dit echter een vertraging op van circa anderhalf jaar. In die periode veranderde eveneens de opvattingen over de vereiste minimale pantsering van infanterie- en cruisertanks, zoals de medium tanks vanaf 1936 werden genoemd. De nieuwe eisen waren een pantsering van minimaal 60 resp. 30 mm.

In juni 1937 werd een vergadering gehouden waar moest worden beslist of de A7E3 danwel de A9 en de A10 als een tussenoplossing voor het medium tank probleem zou worden gekozen. Men zag namelijk in de nieuwe Cristie cruiser-tank de definitieve oplossing, doch deze was nog geheel in het ontwikkelingsstadium.

De drie voertuigen werden aan vergelijkende beproevingen onderworpen en merkwaaardigerwijs werd de A9 gekozen en in productie genomen. De eerste voertuigen werden reeds in augustus 1937 afgeleverd, de aanduiding was Cruiser Tank Mk.I Er zijn er tussen 1937 en 1940 125 van gebouwd, 50 stuks door Vickers-Armstrongs en 75 door Harland & Wolff in Belfast.

De hoofdbewapening was een 2-ponder kanon, hoewel de eerste voertuigen nog waren uitgerust met een verouderd 3-ponder kanon. De secundaire bewapening bestond uit drie Vickers .303 machinegeweren (een coaxiaal naast het kanon en twee in sub-torens voor op de romp). De close-support versie had een 3.7 inch (95 mm) houwitzer in plaats van een 2-ponder kanon.

In Noord-Afrika waren door een tekort aan bemanningsleden de twee sub-torens vaak niet bemand. Ze werden dan als extra bergruimte gebruikt. A9's in het belegerde Tobrouk (van het 1st Royal Tank Regiment) moesten in ieder geval één machinegeweer afstaan vanwege het enorme tekort aan luchtafweerwapens.

Met de A9 werden verschillende interessante vernieuwingen geïntroduceerd. De Vickers-Gerlach tankperiscope was een grote verbetering ten opzichte van de tot dusverre gebruikte afsluitbare kijkspleten. Ook kon voor het eerst in een Britse tank de toren mechanisch worden gedraaid in plaats van alleen met de hand.

De aandrijving ging via een versnellingsbak met een haakse tandwieloverbrenging in een 1:1 verhouding, met aandrijfassen door een meervoudige platenkoppeling, een flexibele aansluiting, een epicyclische reductiebak en stuurremmen naar de aan de achterzijde van de romp geplaatste 14-tandige aandrijfwielen.

Het besturingssysteem was geheel nieuw. Hierbij werden door het bewegen van de twee besturingshendels stuurkoppelingen bediend die de aandrijfkraft doorgaven naar de aandrijftandwielen. Als de hendels naar voren werden geduwd, werden de koppelingen samengedrukt waardoor de aandrijving werd doorgegeven. Naarmate ze naar achteren werden getrokken, werd de aandrijving van de betreffende aandrijfwielen (links, rechts of beide tegelijk) verminderd en trad de remkracht in werking. Hierdoor maakte het voertuig een bocht of verminderde snelheid. De stuurremmen waren uitwendig op de aandrijftandwielen gemonteerd, hetgeen eveneens nieuw was.

Het loopwerk was van het zgn. "slow motion" type, aan elke kant twee draaistellen met elk drie loopwielen, één met een diameter van 61 cm. en twee met

een diameter van $49\frac{1}{2}$ cm. Het loopvlak van deze wielen was met rubber bekleed. Elk draaistel was geveerd met een enkele spiraalveer waarin een telescopische schokbreker was gemonteerd. De grote loopwielen waren verwisselbaar met de aan de voorkant geplaatste spanwielen. De spanning van de rupsband kon worden geregeld door de as van het betreffende spanwiel te verstellen.

Dit type loopwerk werd later eveneens toegepast op de succesvolle Valentine infanterietank.

Er is met de A9 weinig geëxperimenteerd. Bij het Experimental Bridging Establishment heeft men proeven gedaan met het waterdicht afsluiten van tanks in verband met het rijden onder water. In mei 1940 is een A9 met succes onder water een riviertje overgestoken.

A9's zijn in 1940 in Frankrijk gebruikt door onderdelen van de 1st Armoured Division, bestaande uit de 2nd en de 3rd Armoured Brigade. Zo hadden de Bays, een van de drie regimenten van de 2nd Armoured Brigade, naast A10's en A13's vier A9 cruisertanks.

Omdat er maar weinig A9's waren, is er over de prestaties weinig bekend. Waarschijnlijk waren de meeste van het close support type en dus aan de hoofdkwartieren toegevoegd. De dunne pantsering zal wel tot kritiek hebben geleid, evenals de bekrompen ruimte in de twee mitrailleurtorens. Verder mag worden aangenomen dat de kritiek op de A10 in gelijke mate gold voor de A9, namelijk te langzaam, te veel storingen en rupsbanden die er te gemakkelijk afliepen.

In Noord-Afrika werd de A9 gebruikt door de 2nd en 7th Armoured Division in 1940 en 1941, door de 1st Armoured Brigade bij de expeditie naar Griekenland in 1941 en door de 32nd Armoured Brigade tijdens het beleg van Tobrouk, even-

eens in 1941.

De eerste tien A9 tanks arriveerden in oktober 1939, een maand na het uitbreken van de oorlog, als vervanging van de volkomen verouderde Medium Tanks. In de daarop volgende maanden kwamen er meer. De eerste actie kwam in juni 1940, tegen de Italiaanse troepen bij Cyrenaica. Voor deze actie moesten de tanks op eigen kracht een afstand overbruggen van ongeveer 200 kilometer, en hoewel het rijden en sturen in zand veel beter bleek te gaan dan op de kleigrond van Noord Frankrijk en België, bleek al snel dat bij het ontwerp veel te weinig rekening was gehouden met woestijnomstandigheden. Zo hielden bijvoorbeeld de luchtfilters van de A9 en de A10 het woestijnzand absoluut onvoldoende tegen, hetgeen vaak tot storingen leidde.

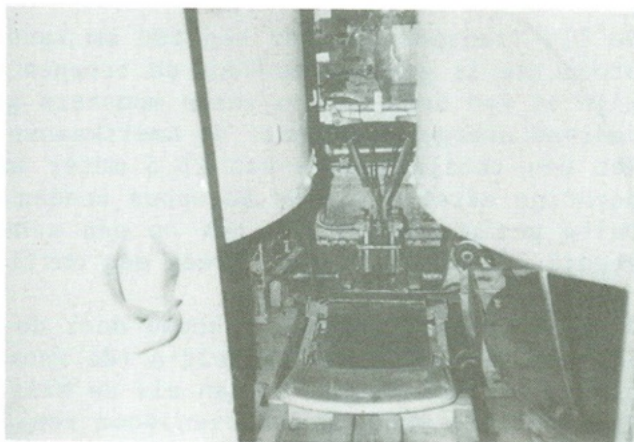
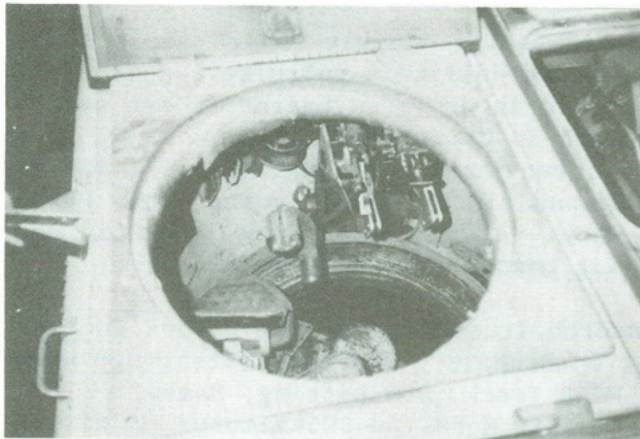
De bemanningen waren er echter over het algemeen tevreden over. De motor en de transmissie waren eenvoudig en betrouwbaar, de rupsbanden en het onderstel waren goed bestand tegen de woestijncondities, waardoor het aflopen of breken van rupsbanden veel minder vaak voorkwam dan in Frankrijk het geval was geweest.

A9's zijn voor het laatst operationeel ingezet bij Operatie Crusader, in november en december 1941

Li. en Re.: linker vooraanzicht en achterkant van de Cruisertank Mk.I

Li: Een blik in de toren van de Mk.I; re: In de tank, een blik naar voren, tussen de beide mitrailleurtorens door. Hoe je daar in geval van nood ooit uit moest komen ...

TRUCKS' and TRACKS 1994, verslag van een geheime excursie!

Het laatste februari-weekeinde was het puikje van het Europese 1:76 oftewel 4 mm op de voet-gebeuren bijeen in Folkestone, Engeland. Vier Hollandse meester-bouwers en de ondertekenende pennedrijver waren daar. Ook voor U! Wist U, Twenotters, dat Jan Giesbers bijvoorbeeld een exemplarische Type 1 Ho-Ha 3/4 rups APC bouwde en Michel Boer o.a. een Cambridge Carrier, de Coventry Mk.III pantserwagen, de Jagdpanzer 38d en de CKD Kätzchen APC? En dat Hans van Oerle al die schoonheden verbeterlijk giet in polyurethaan? En zelf ook tekent voor allerlei giganten, klaar of onderweg: Versuchsflakwagen mit FlaK 88 Modell 37, TOG-2, de Amerikaanse T95 SPG? En Henk Timmerman voor de A33, A30 Avenger 17-ponder SPG, Krupp-Steyr en andere Waffenträger, 3 Porsche Tigers en nog veel meer, met weldra oermodellen in bedrijf in Glasgow, Tasmanië, Zwolle en 's-Gravenzande?

Hoofdschuddend zijn we voorbij gelopen aan de enkele stalletjes van lomperikken met 1:35 spul. De kleine schaal leeft! Dozijnen nieuwe modellen van Model Transport, S&S, Hinchcliffe, Archer Models, Milicast, Trux Models, BW Models e.v.a. Keert terug van uw dwaling, bekeert u tot de meest democratische aller schalen. Verbrandt die botte grote modellen, vergruizel ze, verberg ze voor uw zonen en neven! En versterk onze gelederen. Uw spijtbetuigingen en verzoeken om inlichtingen worden met discretie, aandacht en compassie behandeld.

Kees van Meel, ab actis

"ATOMIC ANNIE", 280 mm Gun M65

De officiële naam van dit geschut is **GUN, Heavy, Motorised, 280 mm, M65**. In de laatste oorlogsjaren werd begonnen met het ontwerp voor een 240 mm kanon dat atomaire ladingen kon verschieten. Aangezien toentertijd het kaliber 240 mm te klein was voor nucleaire granaten, werd overgegaan op 280 mm. Het feit dat het kanon zowel nucleaire als conventionele granaten kon verschieten, was destijds nogal opzienbarend.

Het kanon had een dubbele terugstootopvanginrichting. De eerste exemplaren werden in 1955 in dienst gesteld. In 1970 werden de kanonnen weer buiten gebruik gesteld, omdat in die tijd de geleide wapens eenvoudiger waren te vervoeren en te bedienen.

De T10 Transporter voor het 280 mm kanon was de enige "double-ender" die ooit in productie is genomen en door de troepen ook daadwerkelijk is gebruikt. In 1952-'53 zijn 66 van deze 85 ton zware monsters gebouwd en in de jaren daarna is een aantal daarvan overgebracht naar de Amerikaanse troepen in Duitsland.

Met een totale lengte van 25,5 meter was het een lomp geval dat in de nauwe en bochtige straten van de Europese steden en dorpen slecht uit de voeten kon. Menig Duits gezin, vooral als het op een scherpe hoek van een doorgaande weg door een stadje of dorpje woonde, kreeg een onvrijwillig bezoek van een M-65 platform.

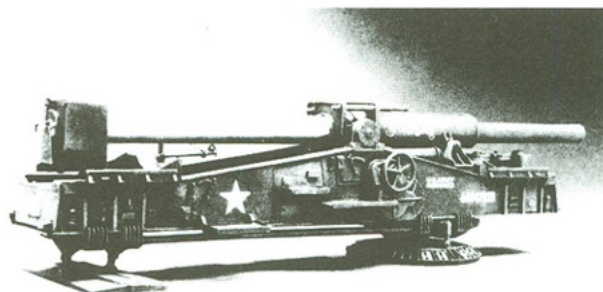
De twee trekkers werden gebouwd door de Kenworth Truck Company. Ze werden door de fabriek aangeduid als Eenheid A (de voorste) en Eenheid B (de achterste). Het Amerikaanse leger duidde ze aan als de M249 en M250 Truck, Gun Lifting, Heavy.

Elk voertuig werd aangedreven door een Continental Model AO-895-4 motor, 6 cilinders, 14.666 cc, 375 pk bij 2800 tpm. De bestuurder van de voorste trekker bediende het gaspedaal en de remmen van beide eenheden. De grote hefvorken werden hydraulisch op en neer bewogen en het kanon kon, als het eenmaal op de grond was geplaatst, draaien d.m.v. de aan het platform bevestigde grondplaat. De trekkers waren hiervoor niet meer nodig.

De T10 was ongetwijfeld een van de meest indrukwekkende voertuigen die het Amerikaanse leger ooit in gebruik heeft gehad en een ervan is nog te bewonderen in het Ordnance Museum, Aberdeen Proving Grounds, Maryland, USA.

TECHNISCHE GEGEVENS GESCHUT volgens TM 9-338-1:

	transport-stand	vuurstand
lengte	25.647 mm	11.709 mm
breedte	3.150 mm	3.150 mm
hoogte	3.708 mm	??
draaicirkel	24 m	
gewicht	75.585 kg	42.637 kg

lengte van de loop: 35 cal. = 12.800 mm; gewicht van de loop: 21 ton; mondingsnelheid: 762 m/sec; max. bereik: 29 km; gewicht projectiel: 318 - 450 kg.

TECHNISCHE GEGEVENS TREKKERS volgens TM 9-8006:

Truck, Gun lifting, Heavy, 4x4, front M249 en idem, rear M250. Werden gebruikt voor het transport van de 280 mm Gun M65 en de 280 mm Carriage M30. De trucks zijn uitgerust met hydraulisch bediende hefvorken.

bemanning: 4
 gewicht, per truck: 17.213 kg
 lengte, incl. vorken: 9.696 mm
 breedte: 3.150 mm
 hoogte, met kanon: 3.207 mm
 bodemvrijheid: 355 mm
 wielbasis: 3.050 mm

motor: Continental AO-895-4
 6 cilinders, 14.666 cc
 max. snelheid: 64 km/uur
 kruissnelheid: 32 km/uur
 brandstofvoorraad: 530 l
 banden: 16x25, 24 ply, 70 psi

MODELBOUWGEGEVENS:

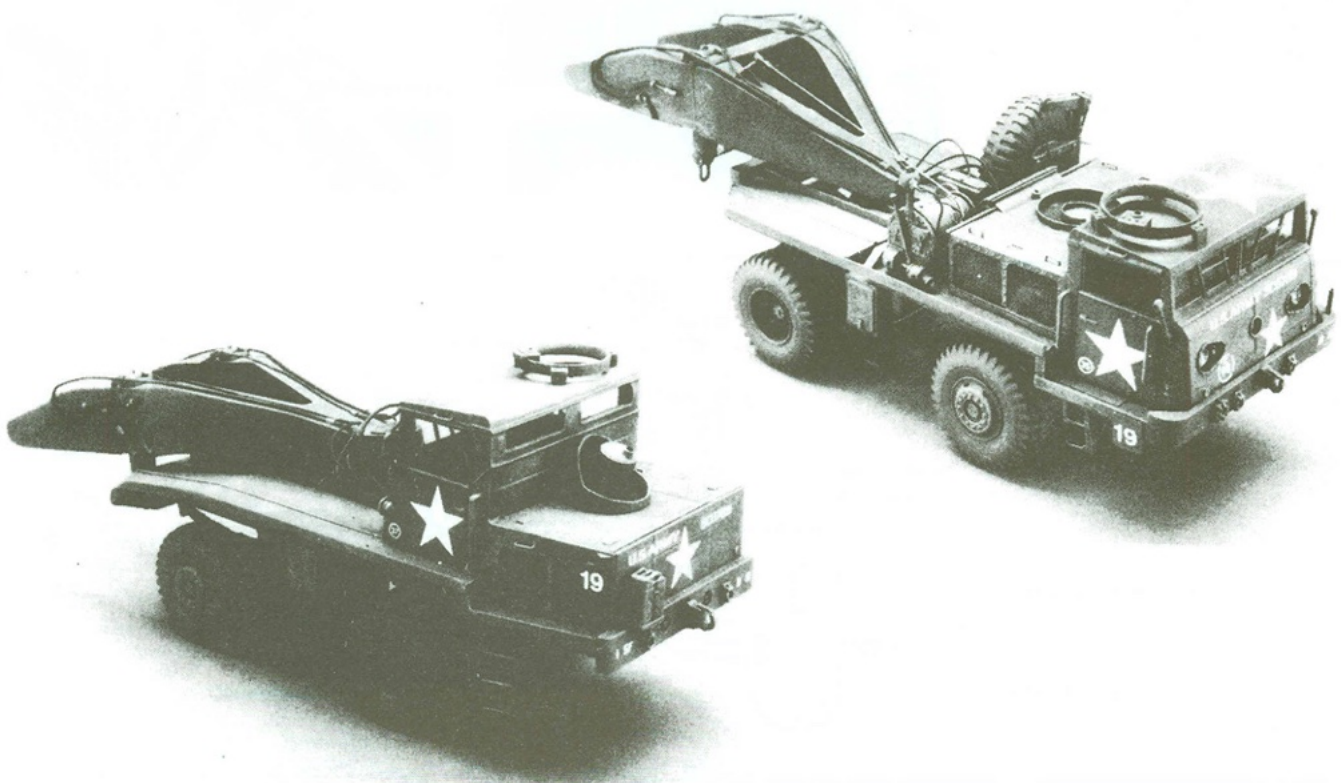
Jaren geleden is er een model van geschut + trekkers uitgebracht door Renwal. Later is dit opnieuw uitgebracht door Revell, schaal 1:32. Ook Life-Like heeft er een model van gehad in schaal 1:40

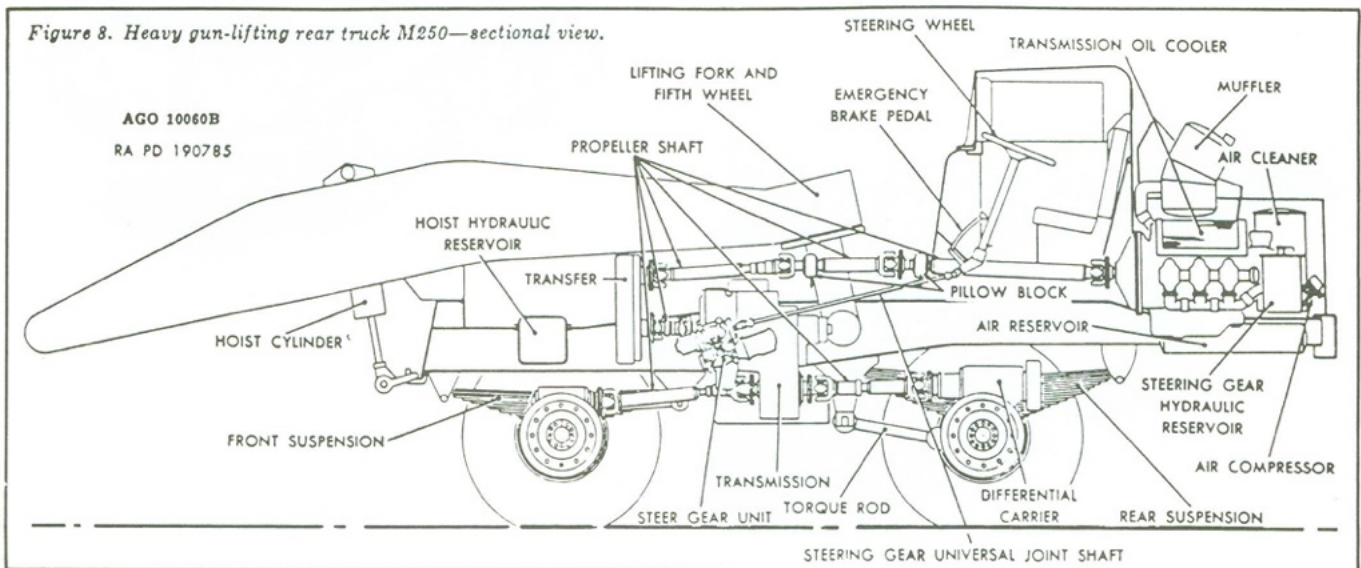
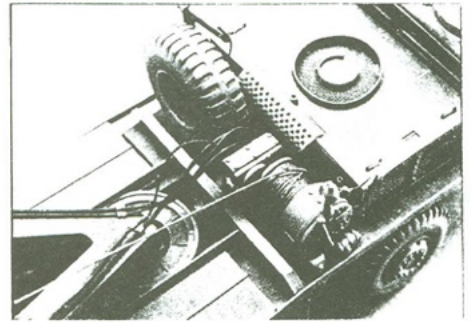
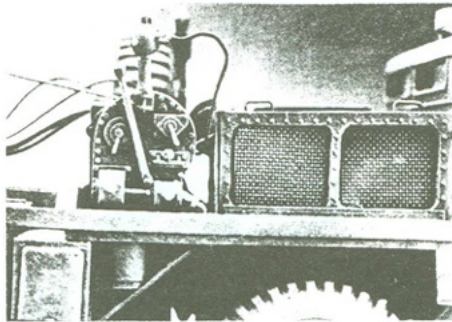
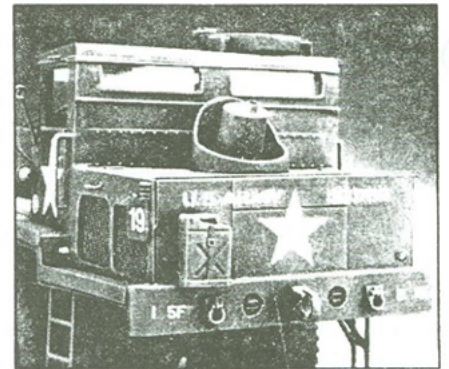
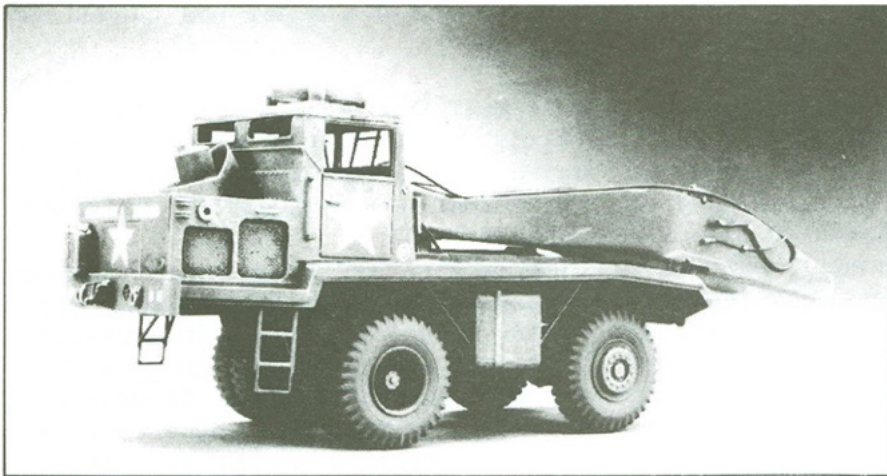
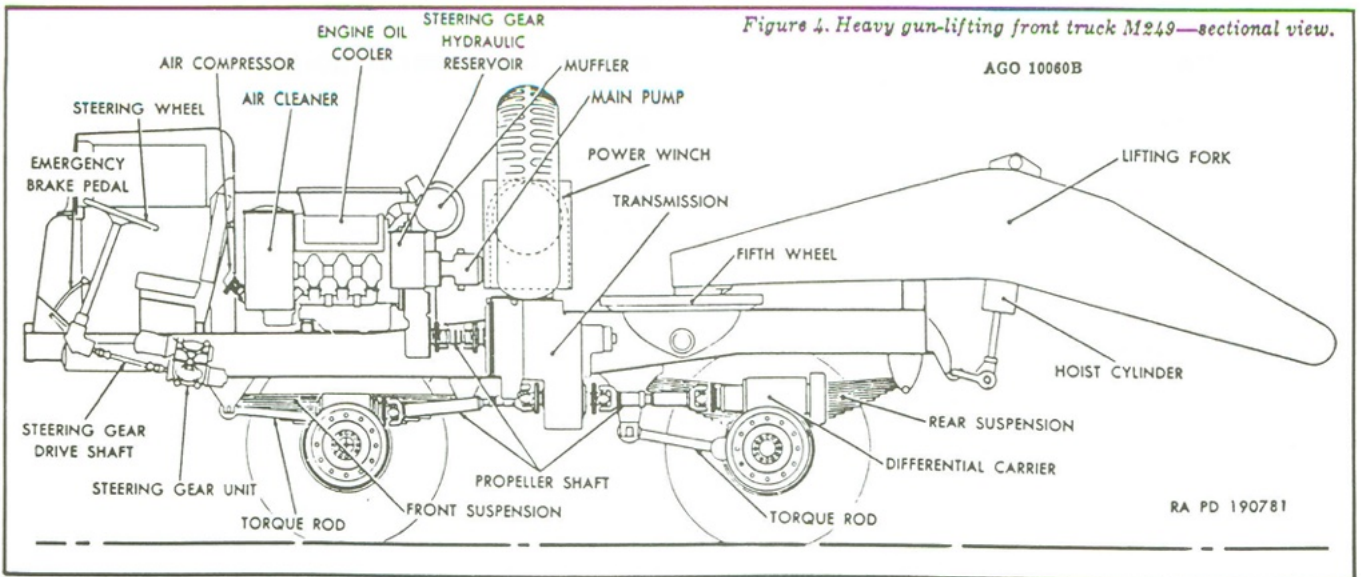
In het april 1990 nummer van het Amerikaanse blad MILITARY MODELLER staat een korte beschrijving + een aantal foto's van Duane J. Pfister over de bouw en detaillering van het 1:40 model van Life-Like. We hebben het hieronder weergegeven en met deze beschrijving + de foto's kunnen diegenen die dit model nog hebben er wellicht iets heel moois van maken.

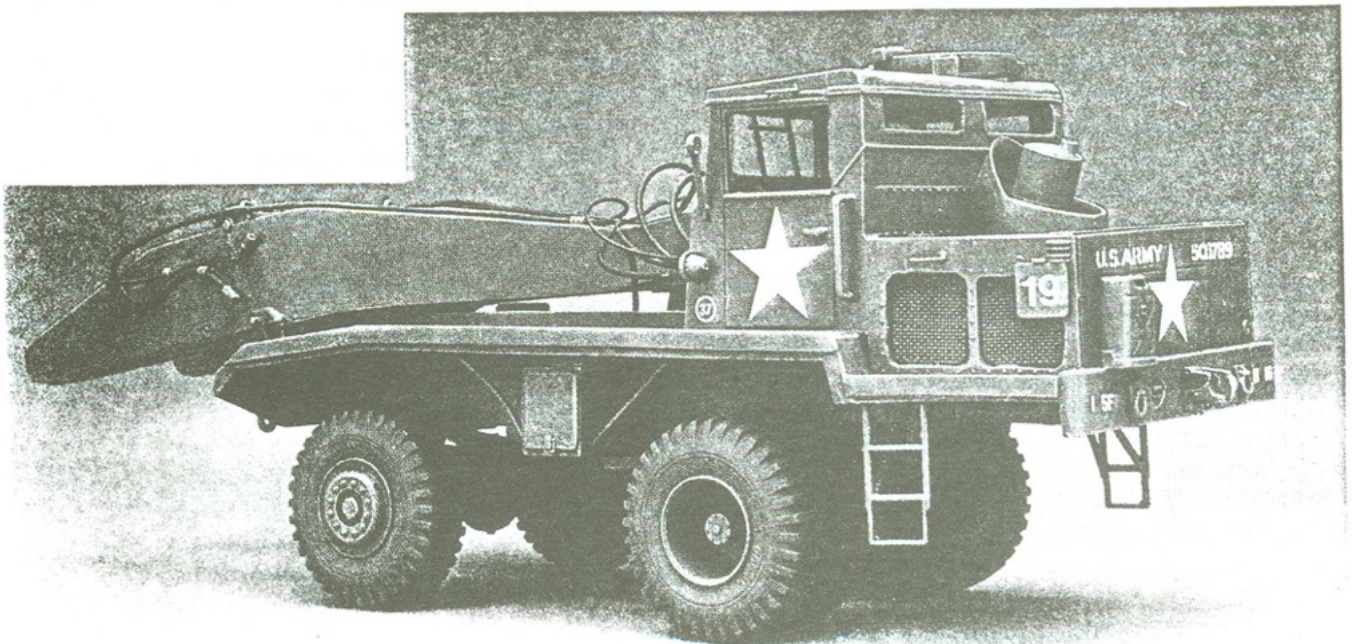
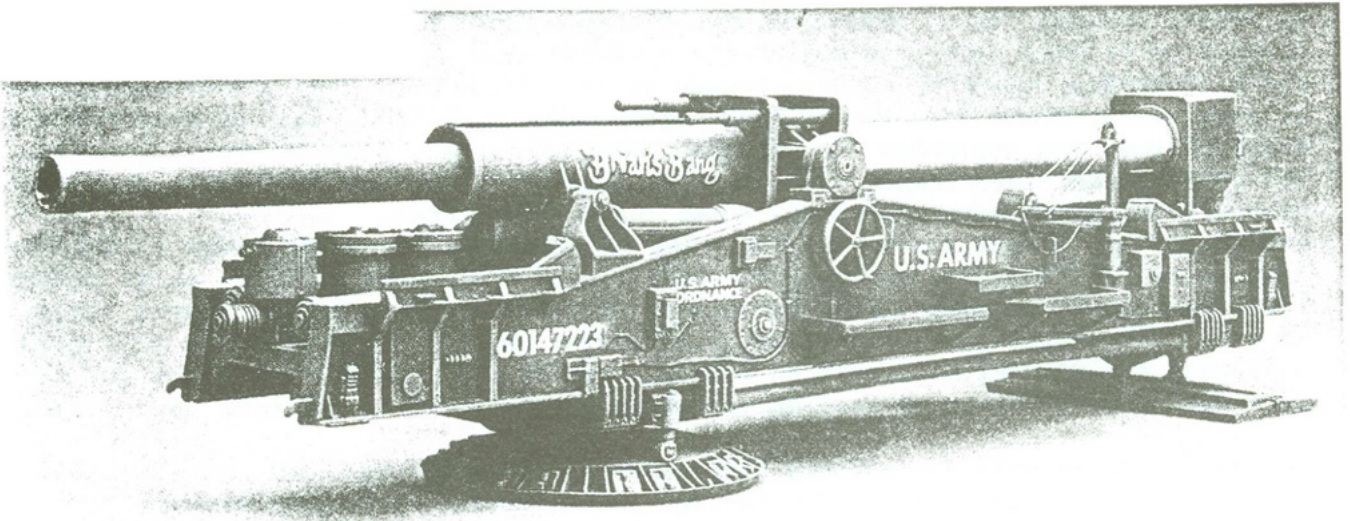
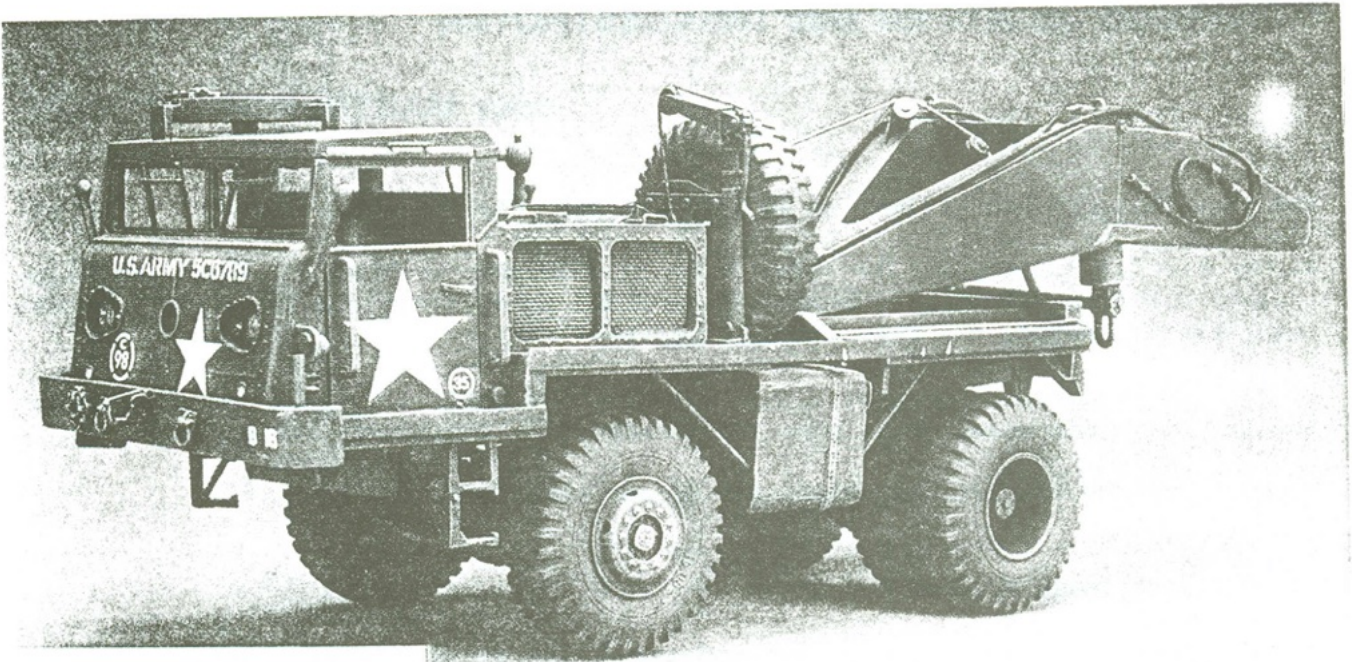
Zowel het Life Like als het Revell model zijn niet meer van deze tijd. Ze zijn betrekkelijk grof en veel onderdelen die tegenwoordig los worden bijgeleverd, zijn hier nog opgegoten. Veel van de te grove onderdelen kunnen echter worden vervangen door zelf gemaakte en alles wat opgegoten is, kan worden weggeschuurd of geschraapt en worden vervangen door onderdelen uit de reservedoos.

Pfister bouwde het "atoom kanon" volgens de instructies, echter met de volgende verbeteringen: alle opgegoten roosters werden weggesneden en vervangen door echt kopergaas, handgrepen werden gemaakt van koperdraad, de nodige kabels en hydraulische leidingen werden gemaakt van koperdraad of plastic staaf. De koplampen werden uitgeboord en weer opgevuld met "cristal clear", de ringaffuiten voor de machinegeweren werden dunner gemaakt; de lier, loopbruggen (catwalks) en de onderkant van beide trekkers werden gedetailleerd met behulp van evergreen strips en, na het schilderen en afwerken werden nieuwe dunne ramen en ruitewissers aangebracht.

Vervolgens werd het model Tamiya Olive Drab gespoten, van de nodige decals voorzien en verder gedrybrushed en geweathered. Het ziet er echt indrukwekkend uit!

NOGMAALS DE M10 EN M36 TANKDESTROYER

door MARTIN HOOGERWERF

Een aanvulling op het artikel in DE TANK nr. 105, blz. 19 e.v.:

1. Op blz. 19, re kolom, 3e regel v.b. ...6706 M10 en M10A1... dient te zijn: ...6406 M10 en M10A1... (300 stuks van de M10A1 produktielijn werd namelijk zonder toren/kanon gebouwd, dus geen compleet wapensysteem).
2. Blz. 20, li kolom, 7e regel v.o. ...laatste 300 M10A1's... moet zijn: ...eerste 300 M36's... (dit waren de in punt 1 genoemde, niet afgebouwde 300 stuks M10A1).

In onderstaande beschrijving wordt dit verder toegelicht.

PRODUCTIE-HISTORIE M10/M36 GMC SERIE

De M10 serie was gebaseerd op het onderstel van de M4 Sherman tank en had als hoofdbewapening een 3 inch kanon.

De M10 uitvoering (basis M4A2) had een GM twin-diesel motorunit. De M10A1 was gebaseerd op de M4A3 tank, die een Ford V-8 benzinemotor had.

Fisher Body Div. (General Motors) bouwde in de periode sept 1942 tot december 1943 in haar Grand Blanc Tank Arsenal vestiging 4993 stuks M10. Van de M10A1 versie bouwde Fisher van september tot december 1943 375 stuks, alsmede, tot begin 1944, 300 stuks zonder toren/kanon. De afbouw van deze laatsten zou geschieden zodra het nieuwe 90 mm kanon beschikbaar zou komen (werd dus de M36).

Ford Motor Co. bouwde tussen oktober 1942 en september 1943 1038 M10A1's. Het totaal aantal M10/M10A1's bedraagt dus $4993 + 1038 + 375 = 6406$ (+ 300 stuks zonder toren/kanon). Circa 1850 M10/M10A1's zijn geleverd aan legers van andere landen. Zo kreeg Groot Brittannië er ± 1650 en de Sovjet Unie ± 50 . 209 M10A1's zijn gemodificeerd tot M35 "Prime Mover" en werden gebruikt als trekker voor zwaar geschut. Deze ombouw werd tussen januari en juni 1944 uitgevoerd door het Lima Tank Depot.

De M36 GMC serie werd als zodanig niet compleet nieuw gebouwd. Bestaande M10(A1)'s werden gemodificeerd tot M36. De belangrijkste aanpassing was de montage van een nieuwe toren met een 90 mm kanon. Fisher begon in april 1944 met de plaatsing van deze nieuwe wapensystemen op de 300 torenløze M10A1 onderstellen. Deze waren gereed in juli 1944

Inmiddels kreeg ook de Massey-Harris Co (Tank Div.) aandeel in de modificatie tot M36. Tot eind 1944 werden 500 stuks M36 gereed gemaakt. In oktober 1944 begon American Locomotive met de ombouw van M10A1's. Tot december 1944 werden er 413 gebouwd. Medio 1945 werden er door Montreal Locomotive Works (Canada) nog eens 200 M10A1's aangepast tot M36

Totaal aantal M36's: $300 + 500 + 413 + 200 = 1413$.

Door Fisher werden op de standaard productie-romp van de Sherman M4A3 187 M36B1's gebouwd (gereed eind december 1944). In 1945 begon ook de ombouw van de M10 (diesel). Dit type werd na de modificatie aangeduid als de M36B2. American Locomotive begon in mei 1945 met dit programma, er werden er 672 (om)gebouwd. Ook Montreal Locomotive Works (Canada) leverde een serie van 52 M36B2's.

In totaal zijn er tot september 1945 724 M36B2's samengesteld.

Het totale aantal van de M36 serie bedroeg dus: 1413 M36's + 187 M36B1's + 724 M36B2's = 2344 stuks.

OVERZICHT PER FABRIEK:

* Fisher Body Div (Gen. Motors) :	4993	M10
(ook wel aangeduid als	375	M10A1
Grand Blanc Tank Arsenal, alwaar	300	M36
de productie plaatsvond)	187	M36B1
* Ford Motor Company :	1038	M10A1
* Massey-Harris Co. (Tank Div.) :	500	M36
* American Locomotive Co. :	413	M36
	672	M36B2
* Montreal Locomotive Works (Can):	200	M36
	52	M36B2

Na 1945 kreeg Nederland uit Brits/Canadese legerdumps een aantal M10 "Achilles". Deze waren voorzien van een Brits 17-ponder kanon. Tot eind jaren vijftig bleef een aantal van ca. 25 stuks in de bewapening van de KL, hoewel niet organiek ingedeeld. Ze werden gebruikt voor oefeningen en experimenten.

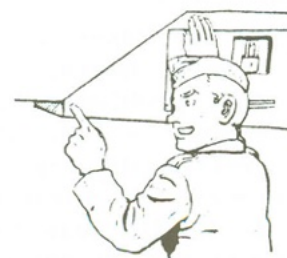

MODELBOUW DE LANCIER

Herenstraat 74
2802 KJ GOUDA
Nederland
Tel.: (0) 1820 - 28185

*Specialisten in militaire
modelbouw, boeken &
figuren*

Voor modelbouwplezier
gaan we naar De Lancier

De M1A1 ABRAMS

door THEO NAUS

Geschiedenis.

Door het schrappen van het budget voor het MBT-70 project (de gezamenlijke ontwikkeling van een tank door de USA en BRD) in 1971 door het Amerikaanse Congres, was het Amerikaanse leger genoodzaakt een nieuwe opvolger te zoeken voor de M60. Chrysler en General Motors kregen beide een contract om een prototype te bouwen. Ze moesten én met een dieselmotor én met een gasturbine worden uitgevoerd en bestand zijn tegen de modernste anti-tankraketten. Hiervoor koos men een Britse uitvinding, het Chobham pantser. De bewapening zou bestaan uit het Amerikaanse M68 105 mm kanon. Tevens moesten de prototypes geschikt zijn om er het Duitse 120 mm kanon in te plaatsen, dat werd ontwikkeld voor de Leopard 2.

De prototypes werden in 1976 afgeleverd voor het uitvoeren van de tests. De benaming werd XM-1. Tijdens het testen van de XM-1 begon men echter ook steeds meer interesse te tonen voor de Leopard 2. Als compromis tussen de legerleiding en de Amerikaanse industrie besloot men zoveel mogelijk componenten te ontwikkelen voor beide tanks.

In 1979 werd de XM-1 vrijgegeven voor productie, Chrysler kreeg het contract toegewezen. Het voertuig werd gepresenteerd als de M1 ABRAMS, genoemd naar generaal Creighton Abrams, opperbevelhebber in Vietnam van juli 1968 tot juni 1973. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij commandant van het 37e Tankbataljon van de beroemde 4e Amerikaanse pantserdivisie.

De M1 werd het eerst uitgeleverd aan de 1st Cavalry Div. en de 2nd Armored Div. in Fort Hood, Texas. De eerste test voor de M1 was Reforger '82, waar hij een prima indruk maakte.

De samenwerking tussen de USA en BRD leidde tot de ontwikkeling van de M1E1. Het 105 mm kanon zou worden vervangen door het Rheinmetall 120 mm kanon. Echter, door problemen bij de ontwikkeling van de munitie liep de invoering van de M1E1 vertraging op. Dus besloten de Amerikanen een tussenmodel te produceren, de IP M1. Deze had alle uiterlijke kenmerken van de latere M1A1 m.u.v. het

kanon: grote torenkorf, grotere torenkisten, dikker frontpantser aan de toren. Hij was echter nog bewapend met het M68 105 mm kanon. De productie liep van 1984 tot 1986.

Uiteindelijk werd dan toch de M1A1 in productie genomen. Hij is op de volgende punten verbeterd t.o.v. de M1: grotere torenkorf en torenkisten, het 120 mm kanon, dikker frontpantser op toren en kuip, nieuwe windsensor, twee i.p.v. drie explosiepanelen op het torendak en een heleboel veranderingen aan de electronica.

De laatste telg uit de Abrams familie is de M1A1 Heavy Armor. Hij is van buiten bijna niet te onderscheiden van de normale versie. De belangrijkste verbetering betreft het frontpantser van de toren, dat van verarmd uranium is gemaakt. Dit uranium geleidt de energie die bij een explosie vrijkomt, weg, zodat er een grotere explosie nodig is om de toren te kraken. Daarnaast zijn de munitie-opslag en de electronica verbeterd.

De ABRAMS als model.

Van de Abrams zijn ondertussen in schaal 1:35 vele modellen verschenen.

Wie de M1 wil bouwen kan terecht bij Tamiya en Esci. Voor een model van de IP M1 zal men enkele kits moeten combineren. De M1A1 is als model te krijgen van Tamiya en Esci (wederom) en van Academy. De M1A1 HA schijnt -ten tijde van het schrijven van dit artikel- binnenkort uit te komen bij Dragon/Italeri, compleet met mijnenploeg en interieur. Tevens zijn conversie sets te krijgen voor de M1/M1A1 van o.a. AEF

Designs en Verlinden Productions.

Het onderwerp van dit artikel is de M1A1 van Eschi en wel om de simpele reden dat, toen ik een M1A1 wilde bouwen dit de enige beschikbare was. De andere kits waren toen nog niet verschenen.

Wie van de Eschi M1A1 een behoorlijke tank wil maken, heeft behoorlijk wat te doen. Laten we het maar eens stap voor stap bekijken.

Bouwstap 1: direct het eerste nadeel: een kuip die uit drie delen bestaat, 1A/3B/10B. Heb je net zoals ik de pech dat de bodemplaat kromgetrokken is, zul je eerst met heet water aan de slag moeten om de bodem recht te buigen. Van de loopwielen valt niet veel te zeggen. Alleen het aandrijf wiel moet verbeterd worden. In deel 4B horen vier ovale gaten en de ring 6B/12B kan ook nog wat detail gebruiken. Bij latere productiemodellen van de M1A1 is deze ring niet meer gebruikt.

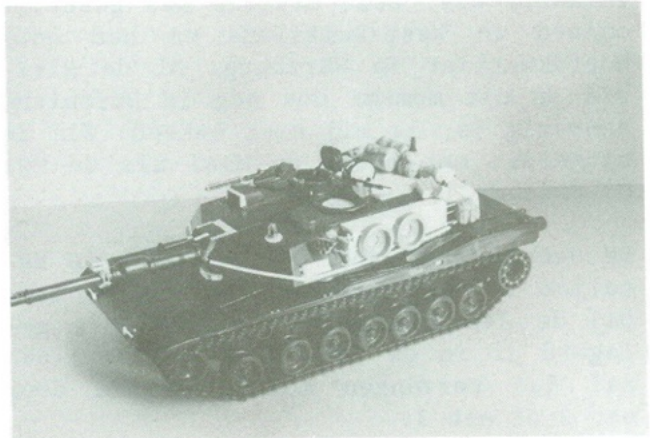
Bouwstap 3: de achterkant van de kuip. Dit deel is dermate slecht dat men het best het corresponderende deel van Tamiya's M1 bij de importeur kan bestellen (delen B45/B12/B13/B14/B15 en B16). Deze gedachte kwam bij mij te laat, ik had mijn achterkant al bewerkt. De scharnieren voor het openen van het rooster kunnen worden verbeterd. De spatlappen van 5C moeten worden ingekort. Indien men het laatste paneel van de skirts weglaat, wordt helemaal geen spatlap gebruikt. Langs de bovenrand van de achterkant komen nog twee kraanogen en twee platen.

Bouwstap 4: de toren. De bouw van de jerrycan 2C/9C kan achterwege blijven. Bij de M1A1 komen ze op die plaats te vervallen. Bij de bouw van de loop kan de mantel wel wat extra detail verdragen. Bovenop komen twee strips, aan de zijkant vier moeren, 14C krijgt twee gaten. De explosiepanelen 6F worden veranderd. De basisplaat wordt 33 x 47 mm, hierop komen twee panelen van 21 x 30 mm. De randen van de twee panelen wordt afgeschuind. De basisplaat is groter dan die van de bouwdoos en loopt door tot op 48C van bouwstap 7. Op de bolle rand om het luik van de commandant horen drie kraanogen.

Bouwstap 5: de kisten moeten groter.

Het beste is nieuwe te maken van plastic plaat. De periscope van de schutter heeft ook enige verandering. Achterop komen twee moeren en voorlangs komt een nieuwe beschermbeugel.

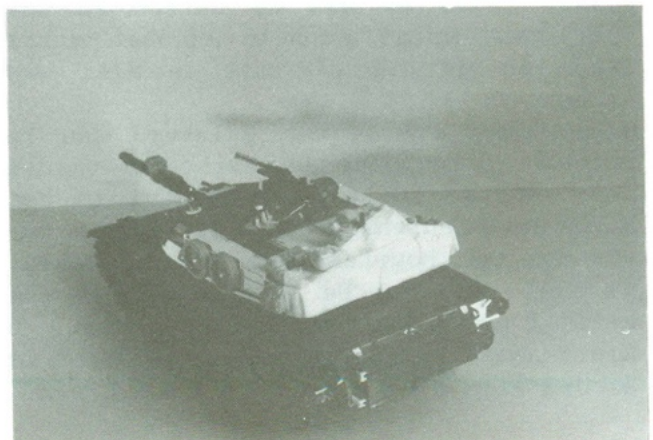
Bouwstap 6: de bevestiging van beide machinegeweren kan nog wat boutjes en moertjes gebruiken. Bij installatie van de rookgranaatwerpers moet een draad worden gemaakt van de houder naar de toren. Ze worden namelijk niet vanzelf afgevuurd.

Bouwstap 7: de machinegeweren komen pas op het model als alles klaar is. De torenkorf 3F/4F komt geheel te vervallen. Maak een nieuwe van plastic plaat. Bij de beide rookgranaatwerpers komt een deur voor de granaten.

Bouwstap 8: de skirts. De opstapbeugels verwijderen en nieuwe maken van koperdraad. Bij de eerste, derde en vijfde naad van voren af geteld komen kleine vierkante stukjes sheet. De scharnieren kunnen nog wat worden gedetailleerd. Het laatste paneel kan weggelaten worden of veranderd van vorm worden aangebracht. Het blokje voorop moet worden uitgehold.

De voorkant van de kuip: de beschermbeugels van de koplampen 20C zijn te

grof. Maak nieuwe van sheet. Ook de kabels 62C/63C kunnen worden vervangen door betere, zelfgemaakte.

Bouwstap 2: deze heb ik tot het laatst bewaard. Pas nadat alles af is heb ik de tracks gemonteerd en daarna de skirts.

Decals en schilderen

Esci heeft decals bijgevoegd voor een voertuig van het 64th Armored Regt, 3rd Infantry Div. Deze divisie was gestationeerd in West-Duitsland en had haar hoofdkwartier in Würzburg. Of de divisie op dit moment ook nog in Duitsland aanwezig is, is mij niet bekend. Zij is uitgerust met zowel de M1A1 als de M2/M3 Bradley.

De decals zijn niet correct. Het 1e Bataljon is niet ingedeeld bij de 3e maar bij de 24e Infanterie Divisie, die gelegerd is in de USA. De 1 in 3-I-1-64A zal dus vervangen moeten worden door een 2 of een 3.

Ook het torenbord met het regimentsteken is niet juist. De ruitvorm is correct voor het 1e Bataljon, maar de zwarte ruit klopt niet. Het door Esci geleverde bord hoort bij het 1e Bn, 67e Arm. Regt., 2nd Arm.Div, Fort Hood, Texas. De bordes van het 64e Arm.Regt. zien er anders uit.

Het beste is de decals en het torenbord aan te passen aan de door jou gewenste eenheid. Verlinden Productions heeft een setje decals voor de M1 en een setje NATO manoeuvermarkings voor de torenborden. Ook Tamiya's Desert Storm decalset bevat markeringen die voor de M1A1 gebruikt kunnen worden.

Het voertuig dat ik heb gebouwd behoort tot het 3rd Armored Cavalry Regiment. Deze eenheid is gestationeerd in Fort Bliss, Texas en was de eerste en tot voor kort enige eenheid op het vasteland van de USA die met de M1A1 was uitgerust.

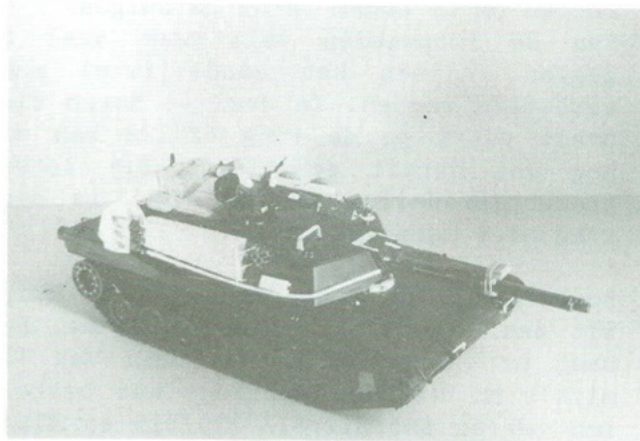
M1A1 tanks die worden geleverd aan in Europa gestationeerde eenheden worden door de fabriek al geschilderd in het NAVO driekleurenschema. Het schema zoals dat op bouwtekening is aangegeven, is niet correct. De tekeningen bij dit artikel geven wel het juiste schema. Amerikaanse legervoertuigen geleverd in de USA zijn uitgevoerd in Forest Green.

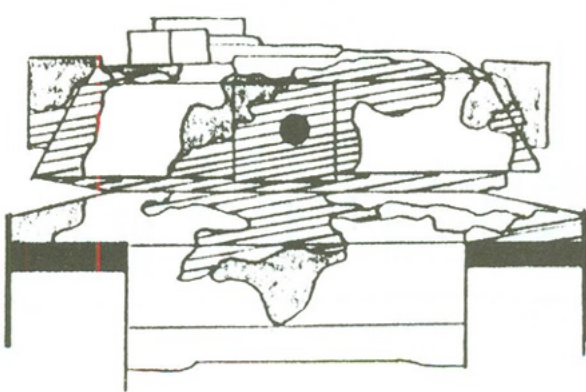
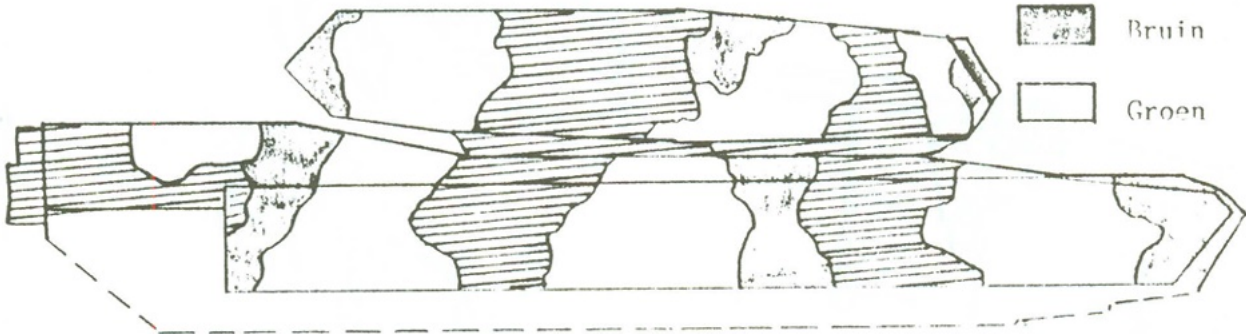
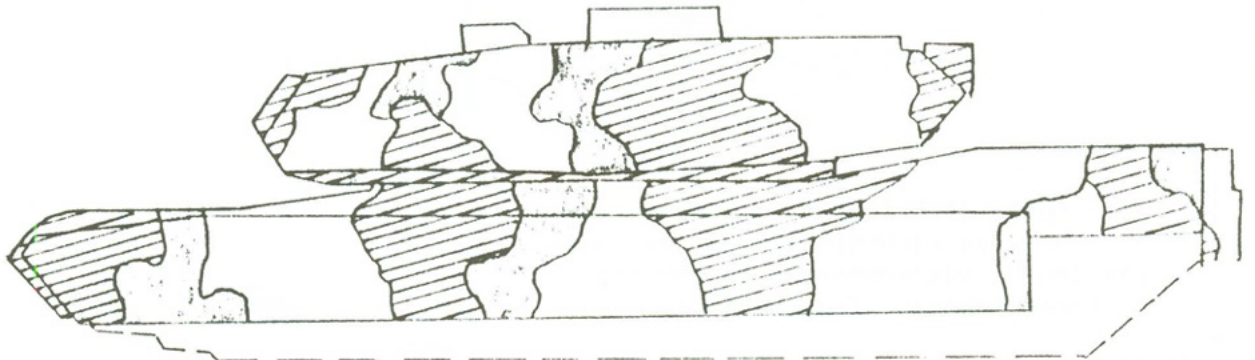
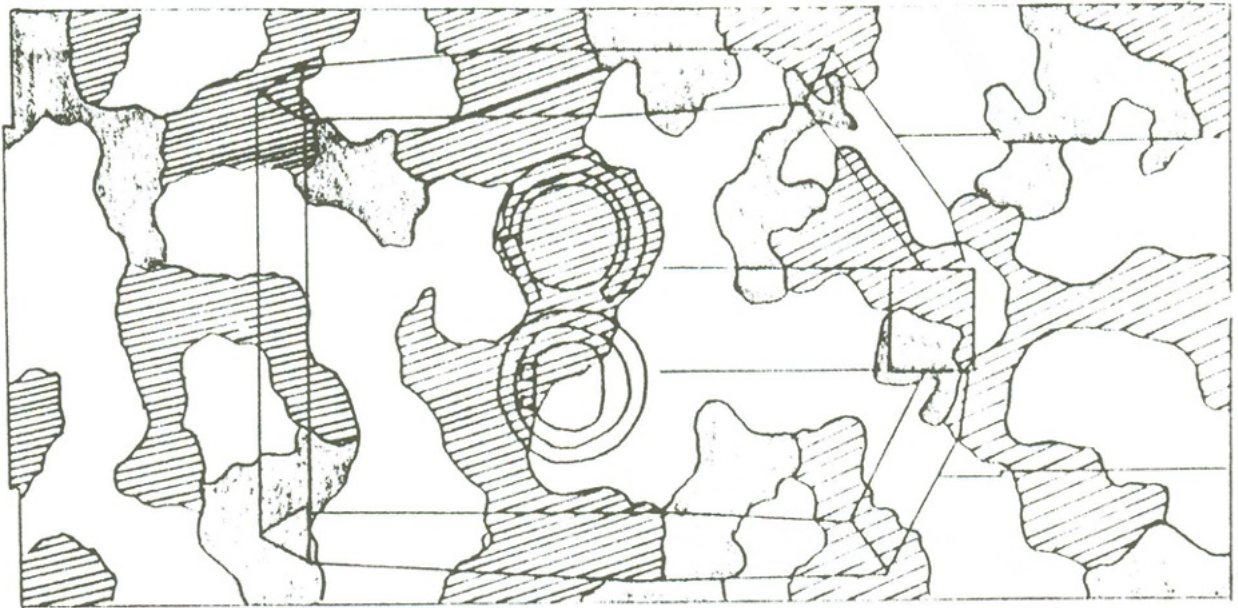
Kleuren:

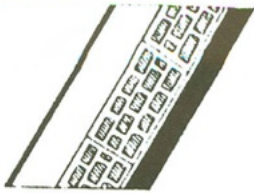
Zwart FS37030, Humbrol 33, Testor 1583
Groen FS34094, Humbrol 117, Testor 1713
Bruin FS30051, Humbrol 160, Testor ?
Forest green
FS34127, Humbrol 150, Testor 1714

Literatuur:

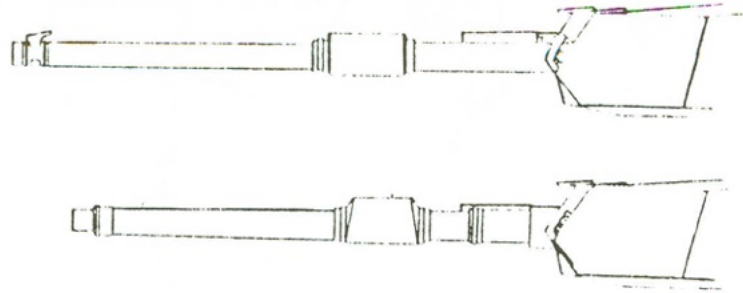
Campaigns nr. 43
Tank Magazine 1988/10
Military Modelling 89/2
Fine Scale Modeller 88/2
Squadron/Signals Armor nr. 26
"M1 ABRAMS in Action"
Osprey Vanguard nr. 41
"The M1 ABRAMS battle tank"

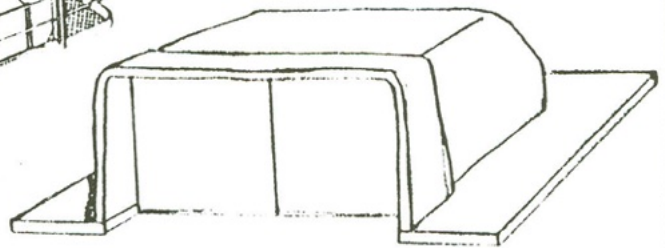
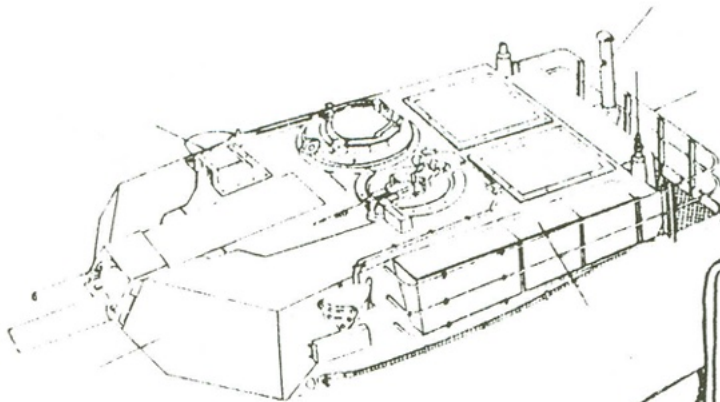

Vermoedelijke opbouw Cobham
 1. staal 2. holle ruimte
 3. ceramische tegels
 4. staal

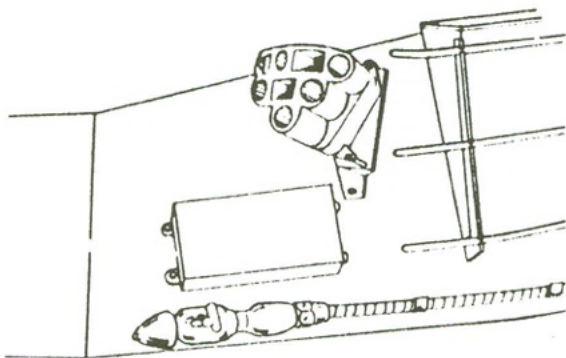
De M68 105mm loop van de M1 (boven) en de M256 120mm loop van de M1A1

De veranderde beschermbeugel over de behuizing van de richtmiddelen

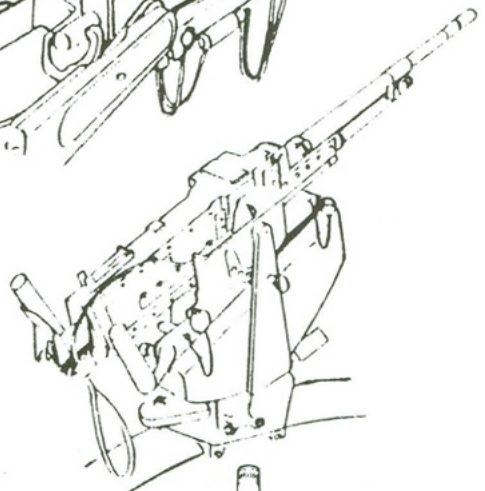
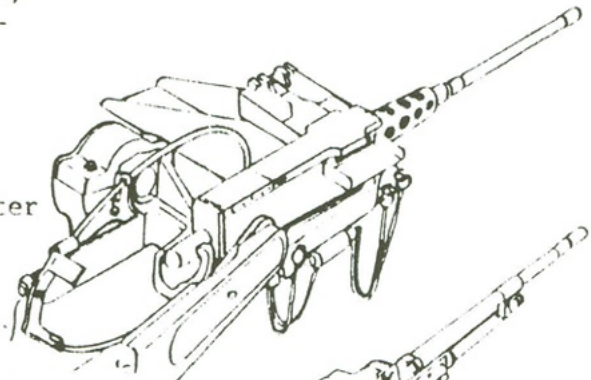
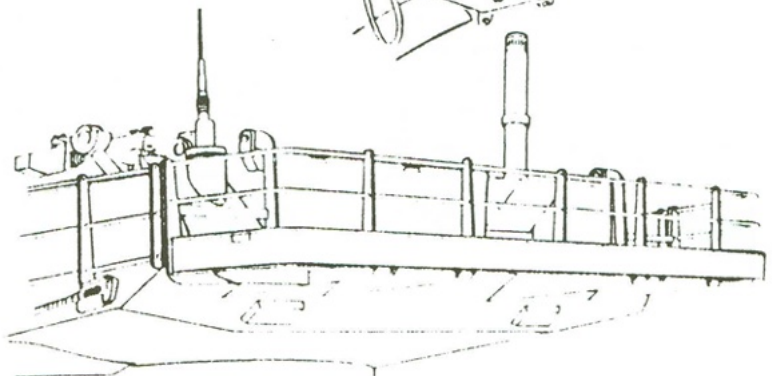
De M1A1 toren-de belangrijkste veranderingen;
 1. behuizing richtmiddelen; 2. explosie-
 panelen; 3. windsensor; 4. torenkorf;
 5. torenkisten; 6. frontpantser

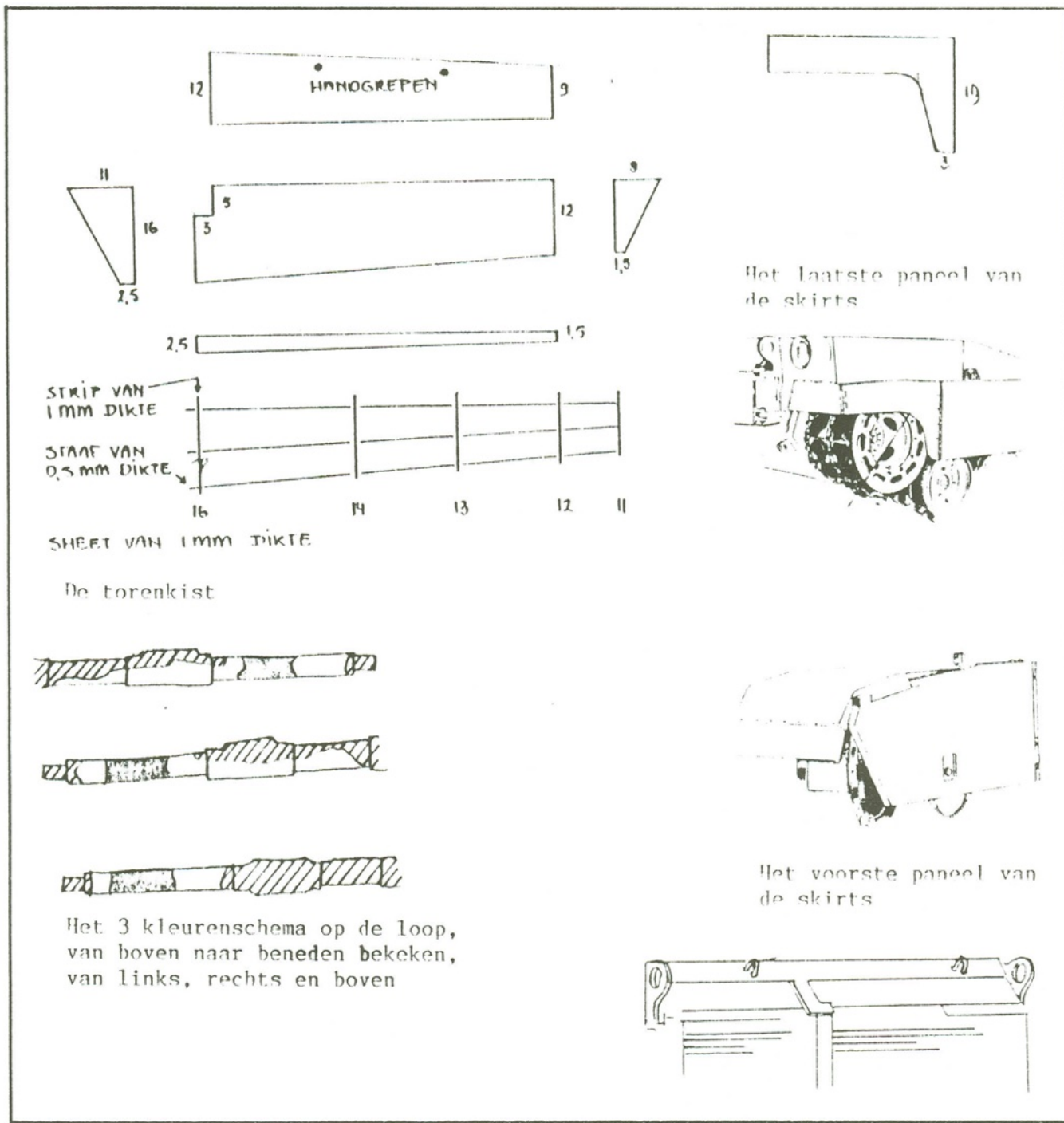
De secundaire bewapening:
 de .50 mitrailleur voor de commandant
 het 7.62mm machinegeweer voor de schutter

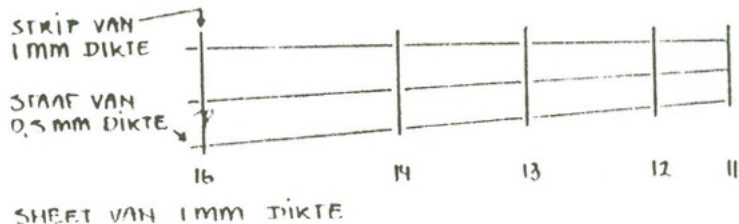
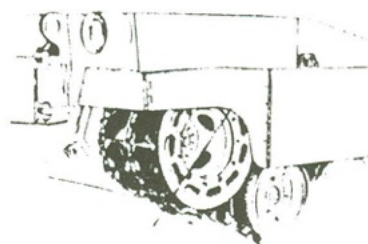
De rookgranaatwerper en de
 doos voor de granaten

De nieuwe torenkorf

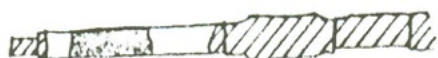
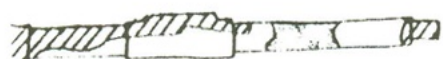

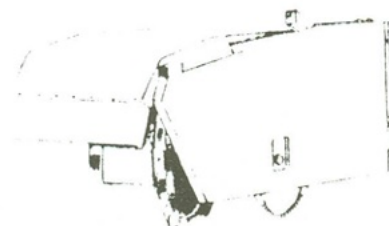
Het laatste paneel van de skirts

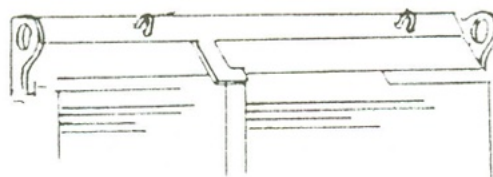
De torenkist

Het 3 kleurenschema op de loop, van boven naar beneden bekeken, van links, rechts en boven

Het voorste paneel van de skirts

HUUR EENS EEN JEEP !

In het Brabantse Heeswijk-Dinther is een bedrijf gevestigd dat zich o.m. bezig houdt met het verhuren van jeeps, waar onder echte, oude Willy's jeeps.

Wat is er opwindender dan in een "eigen" jeep de verschillende bezienswaardigheden in de Ardennen te gaan bekijken. De stranden van Normandië zijn natuurlijk ook mogelijk, maar daar doe je toch wel een aardig tijdje over en het benzineverbruik op een dergelijke afstand is niet mis. Je krijgt er alle begrip door voor de logistieke brandstofproblemen waar de geallieerden mee te maken hadden.

Bij goed weer kun je kap er af laten en ook kan er een aanhangwagentje met een complete tent-uitrusting worden meegehuurd. Ik heb het zelf in de afgelopen herfstvakantie gedaan en het is een openbaring! Even een landweggetje nemen is heel gewoon. Het is wel belangrijk vooraf de instructies goed door te nemen.

De firma is: Noble Track, Postbus 108, 5473 ZJ HEESWIJK-DINTHER, 04139-3800

Frank Paumen, Valkenswaard.

Titel : BRABANT BEVRIJD
Schrijvers : Jack Didden en Maarten Swarts
Uitgever : Van Geyt Productions
ISBN nummer : 90 5327 064 7 (zachte koft)
: 90 5327 064 4 (harde koft)
Prijs : ± f 50,= (zachte koft)

Tot mijn aangename verrassing zag ik in de boekhandel een nieuw boek liggen over de bevrijding van Zuid-Nederland in 1944. Nu zijn er in de loop der jaren al vele boeken geschreven over deze periode, dit boek is echter anders van opzet. Vele scherpe foto's, vaak halve pagina groot afgedrukt, geven een duidelijk beeld bij het helder geschreven verhaal.

Als tank-hobbyist viel het mij direct op dat de bijschriften van de foto's geen onzin bevatten. Vaak wordt een voertuig in detail vernoemd, zoals bijvoorbeeld: Marder (75 mm PaK 40 op Lorraine onderstel). Vele schrijvers zouden hier nog een voorbeeld aan kunnen nemen.

Het boek behandelt de gehele bevrijding van Noord-Brabant in 1944. Het boek bevat zeer veel nog niet eerder gepubliceerde opnames. Sommige zijn afkomstig uit het archief van het IWM in Londen of het Bundesarchiv te Koblenz, de meeste zijn echter uit archieven van de plaatselijke gemeenten. Vele mooie opnames van Firefly's, Cromwells, Churchills, carriers, StuG's III en IV, Jagdpanther, Panther, 88 mm en veel conversies op basis van Renault en Lorraine onderstellen geven een duidelijk beeld hoe de toenmalige strijdkrachten waren uitgerust.

Voor tank-hobbyisten die willen weten hoe voertuigen er in de praktijk uitzagen is dit boek een koopje. Nog nooit heb ik in een boek zoveel foto's gezien die mij al direct de kriebels gaven tot het bouwen van zo'n voertuig.

Het boek is op A4 formaat, bevat 450 foto's, verdeeld over 288 pagina's en is uitgevoerd in harde en zachte koft. Informatie is o.a. te krijgen bij Boekhandel Adr. Heinen, tel. 073-130012

EERSTE HOOFDDORPSE MODELBOUWDAG

Het in Engeland vrij bekende "wargaming" wordt in Nederland weinig beoefend. Als u dat jammer vindt, dan is er in de Haarlemmermeer wellicht voor u iets moois aan het ontstaan. Op 17 februari werd de Vereniging van Modelbouwers en Wargamers Haarlemmermeer opgericht. Het is een regionale vereniging, juist om modelbouwers en wargamers uit een regio bij elkaar te laten komen en werken. Er is tweemaal per maand een bijeenkomst.

Op 23 april a.s. verzorgt de vereniging een modelbouwdag in en rond het winkelcentrum Het Polderplein in Hoofddorp.

Verdere inlichtingen zijn verkrijgbaar bij René Erhart (), Gerard Boom () en Gerard van Oosbree ().
